

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

V., Báhery-utca 24. szám.
 („Falu” Országos Földművelésügyi Osztály)

Telefon: Automata 204-52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Bádlós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt:
 Egész évre 4, 1/2 évre 2, 1/4 évre 1 P

Budapest, 1934.

XV. évfolyam, 31. szám.

1934 augusztus 5.

Az osztrák kancellár mártírhalála

A saját büneiben forrongó s ön-maga okozta sebeitől vérző Európának szomorú és megdöbbentő eseménye a kis mosolygó osztrák kancellár mártírhalála. Ha eddig nem lettünk volna tisztában az egyszerű paraszti-fiuból lett államféruynak világszerte számontartott jelentőségével, megdöbbentően kellene ráeszmélnünk most, hogy ki volt ő nemcsak saját hazája, hanem az egész, durván elvadulni készülő kontinens, sőt talán mind az öt földrész szempontjából. Nem volt a háborút követő két évtizednek olyan eseménye, még a vezető hatalmak területén sem, amelyről csak megközelítően is annyit irt volna a világ sajtója, mint Dollfuss Engelbert haláláról s annak körülményeiről és várható következményeiről.

A szörnyű idők, mint a mai is, kegyetlen áldozatokat követelnek. Vértanuk vérét, mint a vadállatok elé dobott öskeresztyényekét. De annak a vérnek a harmatában a mult bünei a jövő erényeivé magasztosulnak, mert mártír csak a töretlen akarat, a szent meggyőződés és a teljes önfeláldozás lehet. Mindegy az, hogy mi módon következik be a vértanuhalál. Hogy ronggyátéptten, rostává lötten, vagy a megbecstelenítés elvadult látszatával, az csak felemelőbbé teszi a hős tragédiáját.

Dollfuss Engelbertet hallatlan kegyetlenséggel gyilkolták meg örjögésig elvadult kezek s vadállati kegyetlenséggel szemlélték haláltusáját. Sem orvost nem engedtek hozzá, aki kifolyó vérének csergedezését elállíthatta volna, sem papot, aki halódó eszméjét vigasztalni tudhatta volna. Elmulása a vad káröröm, a hideg guny és embertelen gyűlölet sötét kietlenségében magárahagyottan következett be.

De eszméi azokban a pillanatokban váltak győztesekké s népének elmul-

hatatlan örökségévé. Dollfuss a földnek s a föld népének szerelmese volt, parasztsaládból az agrárfronton át került a kancellári székbe. A legfeljősségteljesebb poszton képviselte a falu romlatlan tisztaságát, meg nem alkuvasát és megingathatatlan hazaszeretetét. Családi életének tisztasága, buzgó vallásossága őrtálló példái nemzete minden derék polgárának az eljövendő idők végtelenségén át.

Most megpattant a finom művű kis acélrugó, amely a szomszédos Ausztria óraszerkezetét egyenletesen mozgatta. De megálltak-e az idők mutatói? S vajjon mit jeleznek? Vészes gerjedelmek lángborulását, vagy a nyugalom visszatérését?

Dollfuss Engelbert nemcsak a saját nemzetének halottja, hanem minden nép minden dolgos emberének is.

Felemelő tragédiája csak a lelkek megtisztulását eredményezheti s a szívek megbékülését.

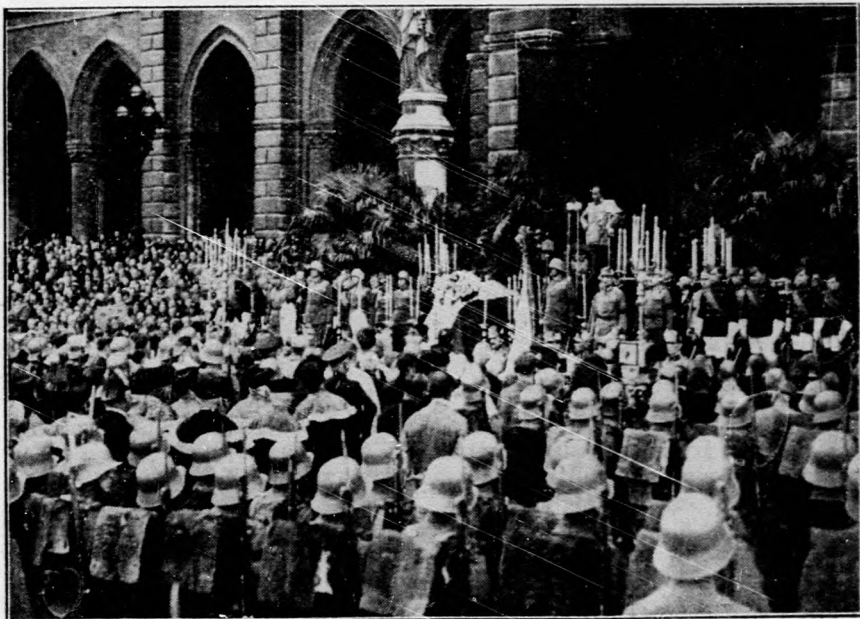
Nekünk, magyaroknak, szívvel szerető barátunk volt. Mártírhalála a magyar falu dolgos népének külön gyászja, de intő példaadás is a nemzeti érdekek meg nem alkuvá képviselésére és istapolására.

A kis kancellár meghalt, de emléke örökké élni fog!

Az egymásra torló tragikus bécsi események rövid vázlatja a következő:

A kancellár megöletése

Szomorú nevezetességü nap marad Bécsben a július 25-iki szerda délután, amelyen a nemzeti szocialisták puccsa történt. A zendülők rendőri

Dollfuss kancellár a ravatalon.

és katonai ruhába öltözve ellenállás nélkül foglalták el a bécsi rádiót, s onnan a Dollfuss-kormány lemondásának híre adták le. A rádió-puccsot a kormány csapatai csak két és fél óras harc után tudták leverni.

Közben nemzeti szocialisták lázadó csoportja berontott a kancellári palotába, ahol több óra hosszat fogságban tartotta a kancellárt, Fey minisztert és Karwinsky államtitkárt. Dollfuss hőiesen szembeszállt a hivatalába behatoló zendülőökkel, akik halálosan megsebesítették. Nyakába és vállába lőttek. A kancellár tehetetlenül és elhagyottan vérzett el. Sem

Ilymódon sem Bécs, sem Ausztria nem maradt a puccs alatt egy pillanatra sem felelős kormány nélkül s a rendőrség és katonaság a lázadást még aznap elfojtotta. A kormány ideiglenes vezetését Schuschnigg vette át, aki Fey miniszterrel este már bejelentette a rádión a puccs leverését.

Rintelen és Rieth

Az aljas merénylettől megdöbbent Európa fölött vésteljes felhők gyülekeztek, akár husz évvel előbb, 1914-ben, Ferenc Ferdinánd megöletése után. Mintha a kitörni készülő világháború szele fujdogált volna néhány

dókkal s a puccsistáknak szabad elvonulást eszközölt ki a német határig. A lázadókat azonban az osztrák kormány börtönbe vetette, mert a megegyezéskor még nem tudták, hogy Dollfuss kancellár halott.

A kis kancellár temetése

Bécs városa I. Ferenc József halála óta nem látott olyan temetést, mint a kis kancelláré volt. Az egész város sötét zászlódrisben s mérheteretlen sokaság könnyező részvéte kíséri utolsó útjára a kis vadászfőhadnagyot, az egykori texingi parasztfiút, aki életét adta hazája szabadságáért. Gyászba öltözött, roskadozó özvegye, s egyszerű ruházatu szülei, fejkendő édesanyja kísérik a koporsót. S az államfő, a kormány, a hivatalos világ minden előkelősége. Miklas elnök megvetésre méltó gaztettnek minősíti a gyilkosságot s fogadalmat tesz a hős koporsója fölött: „Fenn tartjuk ezt az Ausztriát, tovább viszük és felépítjük, úgy, amint Dollfuss kancellár gondolta.” Ezt fogadja Starhemberg herceg alkancellár és a bécsi polgármester is. Innitzer bíboros beszenteli a koporsót, s így búcsuzik a nagy halottól:

— Hősi halálad, áldozatod felajánlása példaképünk lesz és a jobb jövő záloga. A te véráldozatod lesz forrón szeretett osztrák népünk belső békéjének váltásádjaja...

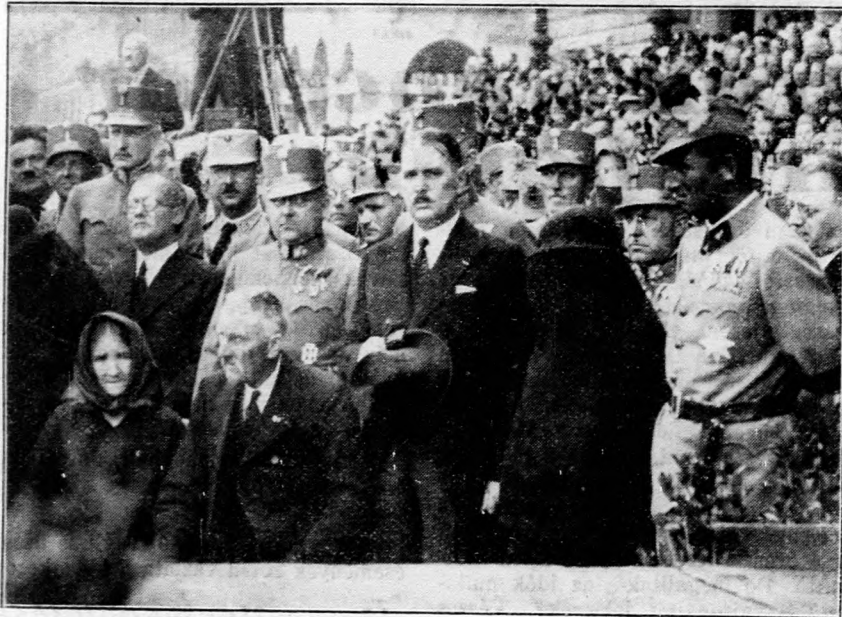
S a kis parasztfiú összeroncsolt teteme megdicsőülten kerül a hietzingi temető szürke hantjai alá... Lelke a halhatatlanság örök mezőin szárnyal. Boldogan, mert tudja, hogy életének becsületes és hűséges küzdelme nem volt hiába...

Ausztria mérheteretlen gyászában az egész művelt világ osztozott. A pápa könnyező feje adta a megrendítő gyászhirot s táviratban fejezte ki részvétét Miklas elnöknek. Horthy Miklós Kormányzó Ur, Mussolini, Gömbös Gyula, a magyar kormány, a külügyminiszter, a magyar képviselőház és felsőház, a külföldi követségek leg-öszintébb részvétüket fejezték ki Dollfuss Engelbert tragikus hirtelenséggel bekövetkezett halála alkalmából.

A Faluszövetség külön is indittatva érezte magát, hogy mélységes részvétét táviratban fejezze ki.

A német kormány Papent akarja bécsi követnek

Közben fontos események történtek Németországban. A német kormány kijelentette, hogy a lázadókat a határon át nem engedi, s ha azt mégis átlépnék, letartóztatja őket. Theo Habichtot, a nemzeti szocialista párt országos felügyelőjét, aki Ausztria ellen a nemzeti szocialista propagandát irányította, felfüggesztették állásától. Rieth dr. mandátumát megvon-

Kép Dollfuss kancellár temetéséről.

Elöl ül: Dollfuss kancellár édesanyja és édesapja; mellettük áll Stockinger miniszter, a kancellár özvegye és Starhemberg herceg alkancellár.

papot, sem orvost nem engedtek hozzá. Csak Fey miniszter beszélt a horgó haldoklóval néhány percig, akit hosszas kérésekre vezettek hozzá. A még eszméletlen lévő kancellár azt kérte tőle, keressen valami megoldást ebből a helyzetből, de emberáldozat nélkül, mert nem akar vérontást. És azt, hogy gondoskodjék a családjáról...

A szemtanu szerint minden szavánál vér buggyant elő ajakáról. Feyt aztán elvezették s Dollfuss Engelbert magárahagyottan lehelte ki nemes lelkét...

A kormány ura marad a felyzetnek

A nemzeti szocialista lázadóknak az a terve, hogy a kancellári palotában az egész kormányt foglyul ejtik, nem sikerült, mert Dollfuss a kormány értekezletét megelőzően félbeszakította, a minisztereket hazaküldte s csak a közbiztonság intézőit tartotta vissza megbeszélésre, mivel Riccioneban tartózkodó családjához készült, Mussolini meghívására.

napig a kontinens fölött. Mussolini két hadtestet mozgósított Ausztria határára, hogy a szerencsétlen ország függetlenségét, ha kell, fegyveres erővel is megvédje. A francia és angol lapok nyíltan Németországot tették felőssé a bekövetkező eseményekért. S első látszatra nem is teljesen ok nélkül. Az osztrák forradalmárok, amikor a bécsi rádió útján Dollfuss lemondását röptették világgá, Rintelen, Ausztria római követét emlegették a kancellár utódául, akit a német nemzeti szocialisták vezető lapja is többször elfogadhatónak tartott és említett már. Rintelen a puccs előestéjén érkezett Bécsbe. Amikor azonban a vészes fordulatokról értesült s Dollfuss kegyetlen haláláról tudomást szerzett, fegyvert fogott maga ellen, de már a gyógyulás útján van. Hátrahagyott levelében ártatlanságát hangoztatja, de tanuk erősítik, hogy a felkelőkkel összeköttetést tartott fenn. Rieth dr., Németország bécsi követe pedig a bekerített és elfogott felkelők egyenes óhajára tárgyalni kezdett az osztrák kormány s a láza-

Dollfuss Engelbert dr.,

Ausztria tragikus véget ért mosolygó kancellárja.

ták, s helyette *Hitler* egyenes óhajára *Papent* nevezték ki bécsi német követté.

A nemzetközi feszültséget azonban ezek az intézkedések mégsem enyhítették megfelelő mértékben. Az osztrák kormány *Papen* kinevezéséhez lapunk zártáig még nem járult hozzá. Az olasz és német sajtó az osztrák kérdésben a legellentétebb hangokat üti meg. Az angolok nem helyeslik *Mussolini* eljárását. A francia és kisantant lapok ellenzik Olaszország beavatkozását. A helyzet teljesen bizonytalan, amit a kisantant államok lesállása, különösen a Jugoszlávia határán történt feltűnő mozgolódás a puccs idején, még jobban kiéleznek.

Schuschnigg az új osztrák kancellár

Vasárnap, július 29-én megalakult az új osztrák kormány. *Miklas* szövetségi elnök *Schuschnigg* dr-t, a Dollfuss-kormány közoktatásügyi miniszterét nevezte ki kancellárrá, *Starhemberg* herceg helyettes kancellár maradt. Rajtuk kívül még öt minisztert s három államtitkárt neveztek ki. A szövetségi elnök a kormányt *Dollfuss* politikája örökösének nevezte. Az új kormány kiméltetlen harcot szándékozik vezetni az osztrák társadalmat és haderőt aláaknázni szándékozó nemzeti szocialista törekvések ellen. Bécs városa helyettes rendőrfőnökét, *Skublt*, biztárok meg azzal, hogy a hadsereget, rendőrséget és hivatalokat tisztítsa meg a nem odavaló elemektől.

A világsajtó örömmel üdvözlöi az új osztrák kormányt, de azt is megállapítja, hogy Dollfussnak nem akadt benne méltó utóda. A jövő eseményei fogják eldönteni, helyes-e ez a feltevés. Európa nyugalma még mindig nem állott helyre. A bizonytalan sors sötét szárnyai lebegnek a kis aláaknázott Ausztria, s a bűnös kontinens fölött... Délkarintiában a felkelők még mindig ellentállanak. Döntő események, ame-

lyek a nemzetközi nyugalmat helyreállíthatják, mindezideig nem történtek. A közeljövő fogja eldönteni a zűrzavaros osztrák puccsok és következményeinek világjelentőségét.

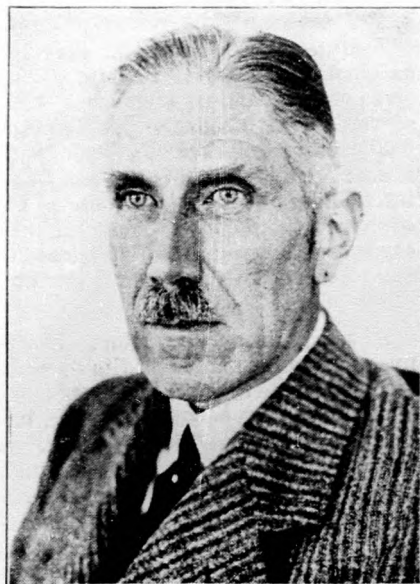
Csonkamagyarország visszafojtott lélegzettel figyeli az eseményeket. Mint az aggódó gazda, aki mellett a szomszéd háza ég... És tiszta szívből kívánja, hogy az új osztrák kormány törekvései sikerüljenek a világ békéje érdekében...

Kivégezték Dollfuss kancellár gyilkosát

A bécsi rendkívüli katonai törvényszék július hó 31-én délután fél 2 órakor hirdetett ítéletet Dollfuss kancellár gyilkosa és a kancellária ellen intézett támadás vezetője fölött. A bíróság bűnösnek mondotta ki a gyilkost: *Panetta Ottó* volt törzsörömmestert hazaárulás és gyilkosság büntetésében, továbbá a lázadás vezérét, *Holzweber Ferenc* törzsörömmestert, hazaárulás büntetésében és *mindkettőjüket kötélt általi halálra ítélte*. A rendkívüli törvényszék ítélete ellen nincs fellebbezés és kegyelmi kérvényt sem lehet benyújtani. A két lázadót a kora délutáni órákban felakasztották.

Hindenburg tábornagy haldoklik

Hindenburg tábornagy, a német birodalom elnöke, már régóta betegeskedik. Állapota július hó 31-én válságosra fordult és magas kora mellett aggodalomra van ok. Az elnök kezelőorvosai állandóan *Hindenburg* tábornagy betegágya mellett tartózkodnak a neudecki kastélyban.

Papan,

a német birodalom alkancellárja, akit *Hitler* kancellár bécsi német követté nevezett ki, hogy békét teremtsen a két ország között.

Schuschnigg,

a Dollfuss-kormány volt közoktatásügyi minisztere, az új osztrák kancellár.

Hol szállíthatják át terményeiket a határbírtokosok?

A magyar-jugoszláv határszéli terményforgalomban életbelépő könnyítésekéről illetékes helyről a következő értesítést kaptuk:

A magyar és jugoszláv kormány az 1934. évi július 21-én aláírt belgrádi pótzjegyzőkönyvben megállapodott abban, hogy a magyar-jugoszláv határbírtokosok a földjeiken termelt terményeiket és termékeiket ezentúl (1934 július 28-ától) a következő utvonalakon szállíthatják betakarítás céljából a határon át:

a kotormányi, zalabaksai, letenei, gölai, barcsi, drávaszabolcsi és szegedi közutakon, valamint a mura-kereszturi, gyékényesi, barcsi, magyarbólyi, kelebíai, szegedi és szőregi vasutvonalakon, továbbá a mohácsi dunai víziuton;

a hét három napján: az orfalui, szomoróci, szentgyörgyvölgyi, lenti, lendvaujfalusi, kiscserneci, molnári, beleznai, gyékényesi, lackaiföldi, somogyudvarhelyi, vizvári, bolhói, babocsai, beremendi, illocskai, ivándárdai, udvari, hercegszántói, madarasi, kunbajai, kelebíai és ószentiváni utvonalakon.

A hétnek azt a három napját, amelyen a terményforgalom meg van engedve, az átellenes határellenőrző szervek egyetértően állapítják meg egy és mindenkorra és szokásos közírhírtétel útján hozzák a határbírtokosok tudomására.

A jugoszlávok a magyar határbírtokosok terményeit és termékeit vámentesen kezelik, ellenben azok után szállítmányonként körülbelül 10—15 dinárt kitevő illetéket szednek.

BELPOLITIKA

Egyhangu választást várnak a gönci kerületben

Baross Gábor, akit a Nemzeti Egy-ség Pártja július 26-án tartott érte-kezetlen a Káger József halála foly-tán megüresedett gönci kerület kép-viselőjévé jelölt, már lent tartózkodik a kerületben. A választók mindenütt lelkes ünneplésben részesítették és nagy lelkesedéssel csatlakoztak a nép-szerű jelölthöz. Minden jel arra mut-at, hogy Baross Gábort egyhangulag fogják a gönci kerület képviselőjévé megválasztani.

Rendelet a robbantóanyagok ellenőrzéséről

A belügyminiszter rendeletet inté-zett a vármegyék alispánjához, vala-mint a rendőrség vezetőihez a rob-bantóanyagok vásárlásának és fel-használásának fokozottabb ellenőrzé-séről. A rendelet kötelességévé teszi az elsőfoku rendőrhatalóságoknak a robbanó- és gyúlékony anyagok elő-állításával, tartásával, árusításával, stb. foglalkozó vállalatok fokozottabb és meglepetésszerű ellenőrzését, hogy megbízhatatlan elemek ilyen veszé-lyes anyagokhoz hozzá ne jussanak.

Magyarnak lenni ma annyi, mint szenvedni

Gömbös Gyula miniszterelnök a szeptember végén kezdődő Nemzeti Munkahétről a következő nyilatkozata-t tette:

— A Nemzeti Munkahét a nemzeti munkaterv elgondolásából fakad és abba harmónikus beleilleszkedik. A nemzeti munka nemzetépítés, a Nemzeti Munkahét pedig ünnepléses emlé-keztető arra, hogy az év minden heté-ben és a hét minden napján öntudato-san, keményen és vállvetve kell dol-goznunk az új Magyarország felépi-tésén.

— A Nemzeti Munkahét a magyar nép egyetemének ünnepe, a földmű-velés, ipar és kereskedelem egy-másrautaltságának és felbonthatatl-an sorsközösségének a jelképe, amelynek eszmei keretét és tartal-mát a szellemi élet teremtő kultur-munkássága biztosítja.

— Magyarnak lenni ma annyi, mint szenvedni. De nemzetünk évez-redes történelme arra tanít, hogy a nagy szenvedések ideje mindenkor előkészítője volt a nagy felemelkedé-snek korszakának. Ez a mostani su-lyos megpróbáltatásokkal teli korszak is csak átmenet a jobb jövő felé, amelynek legfőbb záloga épen nemzeti multunk és arra irányuló elszánt aka-ratunk, hogy ezt a sorsfordulatot minden erővel biztosítsuk népünk szá-mára.

Kik részesülhetnek hadi-kölcsönsegélyezésben?

Októberig ne sürgesse senki a már benyújtott kérvénye elintézését

Az 1933—34-es költségvetési év ju-nius 20-ával befejeződött és a belügy-minisztérium hadikölcsönsegélyező osz-tálya most közli elszámolását, amely szerint ebben az évben mintegy 35 ezer kérvényezőnek összesen 3,150.000 pengő segélyt utalt ki az elértéktele-nedett hadikölcsönök után.

A segélyezési kulcs a következő év-ben is ugyanaz lesz, mint a most le-zárult költségvetési évben. Valószínű tehát, hogy az 1934—35. költségve-tési évben sem változik meg a hadi-kölcsönök utáni segélyezés összege. Mint eddig, úgy ezután is csak azok kaphatnak hadikölcsönsegélyt, akik-nek évi összes jövedelme 1500 pen-gőt meg nem halad. Ha a segélyezést kérő nős ember, akkor a feleség után évi 700 pengővel és minden gyermek után évi 300 pengővel emelkedik az a minimális jövedelem, ami után még segély kapható. Tehát például egy kétgyermekes családfő segélyt kaphat akkor, ha évi jövedelme 2800 pengőt meg nem halad.

A belügyminisztérium legalább 1000 és legfeljebb 100.000 korona névértékű hadikölcsöntulajdonosok-nak utalhat ki segélyt. Az 1000 koronán aluli kötvények tulajdonosai tehát segélyre igényt nem tarthat-nak, míg az 1000—1250 korona névértékű kötvények tulajdonosai a mi-nimális segélyt kapják: 10 pengőt. Ezenfelül minden 250 koronás emel-kedés után 250 pengővel emelkedik a segély összege.

Tekintettel arra, hogy az igénylők az elmúlt évben is több, mint száz-ezren voltak, amivel szemben a költ-ségvetés csak 3,150.000 pengőt szánt hadikölcsönsegélyekre, a belügymi-niszter kitünő szociális érzékkel úgy intézkedik, hogy elsősorban a kis címletek tulajdonosai részesüljenek segélyben, miután feltételezhető, hogy ezeknek van arra leginkább szükségük.

A segély iránt benyújtott kérvé-nyek, valamint mindenfajta levelezés, sürgetés, újabb kérvényezés az ilyen ügyekben belyegmentes. A ha-tóság is díjtalanul köteles a segélye-ket kérő kérvényeket összeállítani, illetve azok összeírásánál segédkezni és a kérvényeket a belügyminiszte-riumhoz továbbítani. Ha azonban val-amelyik hatóság nem akarja a kér-vényt felterjeszteni, mert véleménye szerint a folyamodónak nincsen igé-nyre segélyre, úgy a fél maga is fel-terjesztheti a belügyminisztérium-hoz, ahol azt letárgyalják és ha az igényjogosultságát a minisztérium

megállapítja, a segélyező a segélyt meg is kapja.

Mindig akadnak lelkiismeretlen emberek, akik a kölcsönkötvény-tulajdonosok szorult helyzetét ki-használva, elhitetik velük, hogy ösz-szeköttetések révén ki tudják sür-getni a segélyt és ezzel a szerrel ki-sebb-nagyobb összegeket szélhámos-kodnak ki. A belügyminisztérium hangsúlyozottan figyelmezteti a fo-lyamodókat, hogy semmiféle közben-járókra szükség nincsen, a miniszte-riumban közbenjárókkal szóba sem állnak, a segélyt mindenki, aki arra jogosult, idejében megkapja.

A nagyközönség alig tudja, hogy nemcsak hadikölcsönkötvények után, hanem az 1918. évi október 31-iki előtti időből származó elértéktele-nedett takarékketetések, az ugyanezen idő előtt szerzett fix kamatozású ál-lampapírok (az ugynevezett korona-járadékok) és a gyámpénztárakban elértéktele-nedett tőkék után is lehet segélyt kapni. Akinek van ilyen elér-téktele-nedett takarékketété, korona-járadéka, vagy gyámpénztári letéte, az is kérjen és kaphat segélyt a mi-nisztériumtól.

A belügyminisztériumban most folyik azoknak a kérvényeknek elbi-rálása, amelyeket még a múlt év vé-gén, 1933 december 31-ig nyújtottak be és eddig elintézését nem nyertek. Azután kerül sor a folyó évben be-nyújtott kérvényekre. A kiutalás ok-tóber elsejével kezdődik és tekintet-tel arra, hogy a hadikölcsönsegély-osztályt az elbírálás és elintézés nagy munkája teljes mértékben elfoglalja, mindenféle sürgetés októberig telje-sen céltalan, annál is inkább, mert a segélyt az arra jogosultak, illetőleg akiknek az igényjogosultságát a bel-ügyminisztérium megállapítja, az el-bírálás után úgy is megkapják.

Káger József országgyűlési képviselő meghalt

Káger József pápai prelátus, püs-pöki helynök, Bodroglóváralja plé-bánosa, a gönci kerület ország-gyűlési képviselője, Abauj-Torna vármegye törvényhatóságának és köz-igazgatási bizottságának tagja, az el-múlt héten hetvenéves korában meg-halt. Káger József élenk társadalmi működésének legjelentősebb részét a szövetségi mozgalom gyakorlati ter-rén fejtette ki. Halála kerületében, ahol nagyon népszerű volt, a politikai és megyei életben, ahol köztiszteletnek örvendett, általános nagy részvétet keltett.

Milyen intézkedéseket tett a kormány az aszálysújtott vidékek megsegítésére?

A kormány az aszálysújtotta vidékek megsegítése érdekében az alábbi intézkedéseket fogantatosította:

Az aszálysújtotta vidékek ama gazdájának, akiket az aszály oly mértékben sujtott, hogy még a szükséges őszi vetőmaggal sem rendelkeznek s azt önerejükkel beszerezni nem képesek, mintegy 130.000 mázsa minőség-buza és rozs vetőmagot fog rendelkezésre bocsátani, amelyet a gazdák az 1935. évi termésből természetben fognak visszatéríteni. Az a gazda, aki a vetőmag visszaadására irányuló kötelezettségének a hatóság által meghatározott határidőben nem tesz eleget, köteles a vetőmag mennyiségének megfelelő mennyiségű 80 kilogrammos tiszavideki buza, illetve pest-megyei rozs pénzbeli egyenértékét megfizetni.

Az aszálysújtott vidékeken a kereset nélkül maradt arató és egyéb munkásoknak munkaalkalom biztosítása érdekében a kormány mintegy 6 és fél millió pengőnek megfelelő közmunkát végeztet.

Az adózás terén nyújtandó könnyítések érdekében az aszálysújtott vidékeken működő pénzügyigazgatóságok felhatalmazást kaptak arra, hogy irassák össze azokat a gazdákat, akiknek jövedelme egészben vagy tulajdonrészben mezőgazdaságból származik és az aszály következtében olyan rendkívüli károkat szenvedtek, hogy azok következtében fizetési kötelezettségüknek nem tudtak eleget tenni. Az ilyen károsultaknak adótartozásuk megfizetésére minden külön kérelem nélkül hivatalból engedé-

lyeznek a pénzügyigazgatóságok a károsultak egyéni körülményeinek megfelelő mértékben, de legkésőbb a jövő aratásig terjedő halasztást.

A gazdaadósságok terén nyújtandó könnyítések céljából lehetőséget biztosít a kormány arra, hogy az aszálysújtotta vidékeken a bíróság a védettség megszüntetését legkésőbb folyó évi december hó 15-ig függőben tartsa az olyan gazdaadóssal szemben, aki az aszály által okozott rendkívüli súlyos károsodás miatt mulasztotta el a védettség fenntartásához szükséges fizetéseket; az ilyen védett birtokok tehát a bíróság által megállapított határidő alatt pótlólag teljesíthetik az előírt fizetéseket.

A takarmányhiány pótlása érdekében 200.000 pengő biztosított, amelyből a legjobban sujtott tizenegy vármegye 8000—30.000 pengőig terjedő hitelkeretet kapott rövid tenyészidejű takarmányvetőmagvak beszerzésére és kiosztására. Erőtakarmá-

nyok behozatalát a kormány kompenzáció keretében nagyobb mennyiségben tette lehetővé. A korpa és a 7/4, illetőleg magasabb számú buzatakarmányliszt kivételét engedélyhez köthette.

A szalmatüzelés meggátlása céljából a „Hangya“ szövetség felhatalmazást nyert, hogy a cséplőtulajdonosoknak métermázsánként 30 fillér kedvezményt szénbeszerzési hitelt nyújthasson.

A pénzügyigazgatóságok utasítást kaptak, hogy az aszály következtében kiszáradt réteken is becsültsék fel a károkat az elemi kár címén igényelhető földadómérséklés szempontjából.

Az első termést ért elemi kársodásra oly rendelkezést kaptak a pénzügyigazgatóságok, hogyha a szántóföld csak június hóban vagy még később került második vetés alá, akkor az első vetést ért elemi kár címén a gázakárosodás mérvéhez képest földadómérséklést kapnak.

Végül a pillangós takarmánymagvaknak 36—40 százalékos kedvezményt való őszi kiosztását biztosította a kormány a mezőgazdasági kamarák útján.

A brazíliai magyarok papja beszélget . . .

Apostol János Sao Paulo-i református lelkész hazai látogatóban

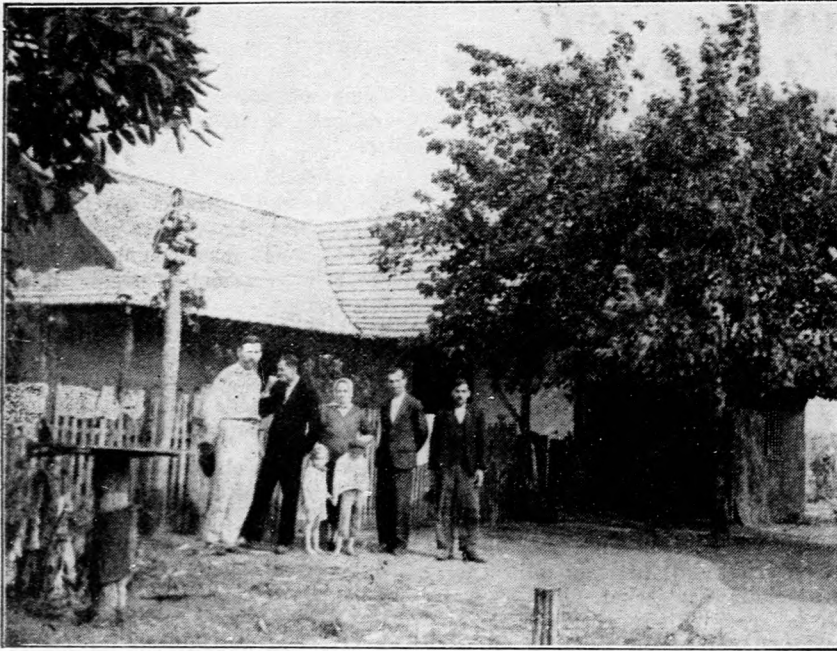
Egy személyében is nagyérdemesű, nagyértékű református magyar ifju papiember érkezett most haza látogatóba Braziliából, névszerint a 31 éves Apostol János Sao Paulo-i református pap. A Kiskunság, az Alföld szülőltje, a debreceni öreg kollégium neveltje ez az életrevaló, lelkes, remek

magyar ifju Apostol János. Édesapja Kunszentmiklóson tanárkodott, s még feljebb való ősei Baranyából valók. Rokon azzal a néhai Ács Gedeon református 48-as honvéd táborig pappal is, aki a szabadságharc után Kossuth Lajosékkal ment Amerikába és — kint maradván — lett az első ameri-

Református istentisztelet résztvevői Boldogasszonyfalván, Braziliában.

A helység körülbelül ezer kilométernyire van a tengertől.

Lajos Mihály árpádfalvi földmivelő háza Braziliában.

Árpádfalva (Colonia Arpad) körülbelül ezer kilométernyire fekszik a tengertől, Magyarországtól pedig hatezer kilométernyire.

kai magyar pap... Ez a vér, ez a rokonvér, no meg a minden akadályal szembeszálló nagy fajszeretet vezeték a magyar világjárók regényes sorába Apostol tiszteletest. Szép *bibliás nevének* megfelelően valósággal magyar „apostol” és párját ritkító világjáró ez a mi kedves ifju Apostol János testvérünk. Mielőtt Braziliában az ott széjjelszört magyarok egyik lelkivezetőjéül megtelepült volna, már Észak-Középamerikát (Kanadában lelkésziséget alapított), Ázsiát (Indiát, Kinát, Japánt stb., a Szentföldet beleértve), az ausztráliai Hawai-t, Afrika Földközi-tengermelléki részét, Dél-, Közép- és Nyugat-Európát beutazta; szóval kivételesen világlátott és több nyugati, keleti nyelveket tudó ember... Reá testileg is illik: „*Kicsi a bors, de erős...*” Dicsérete és dicsősége, hogy mindezt a testi és szellemi nagy erejét nemcsak egyháznak, hanem az osztatlan magyar ügynek is önfeláldozólag áldozza... A világkörüli utazgatásai után Budapest környékén segédlelkészkedett, s miután 1928-ban már Kanadában papskodott, 1932-ben Braziliába hívták. 1932 október hónapja óta Sao Paulo-ban református magyar pap.

Amikor Sao Paoloban 1932-ben elkezdte a „*tiszteletet*” — a brazíliai magyarok elnevezése ez az „*istentisztelet*” helyett — október 31-én alig 40—50 hívő gyülekezett, noha már akkor élt Sao Paoloban összeszámozatlanul vagy 15—20.000 különböző felekezetű magyar ember. Ezeket a sorsülözött, szülőföldjükön a megszállók álnoksága, vad erőszakja által végső-ig keserített, küzdve-küzdő magyarokat bizony úgy kellett, sőt úgy kell vissza- és beédesgetni a magyar

templomba. Mivel Braziliában, a széjjelszört magyarok kisebb-nagyobb településein még mintegy 80—90.000 magyar él, a vonatok hiánya miatt motorbiciklin, autón, lovon, sőt sokszor gyalogszerrel keresgeti hiveit a fáradhatatlan magyar pap. Ott Braziliában ugy van, hogy egy-egy istentisztelet megtartása előtt külön-külön feljárja és meghívogatja hiveit a „*tisztelet*”-hez a pap, — elvárják tőle. De nem hiábafaradozás ez. Ma már ott Sao Paoloban ünnepi alkalmakkor 400—500 fő a templomba gyűl, sőt 1000 magyar is ünnepelte már együtt a templomi karácsonyt ott Sao Paoloban.

A városi magyarok leginkább gyári munkások. Az ország belsőbb részeibe szóródott magyarok viszont hívek maradtak a földhöz s itt a kávé-, cukornád- és rizstermelés járja főként. Érdekes, hogy *Árpádfalva* nevű földmivestelepen kívül még a katolikusoknak tetsző *Boldogasszonyfalva* és *Szentistvánkirályfalva* nagyobb magyar gazdálkodótelepek lakosságának jórésze is református. Itt Braziliában azonban nem a „*Kálvinista*” elnevezés járja, merthogy a brazíliai portugálok megértésük: „*Református Keresztény Egyház*” a hivatalos nevezetük. Árpádfalva a tengertől 1000 kilométernyire már az őserdőben van s az egész Braziliában található egyetlen magyar nevű vasuti állomás: „*Colonia Arpad*”

40 éve a világot uraló eredeti angol **THE CHAMPION** és **Láng** kerékpárokat havi 16 és 20 pengős részletre. Kerékpáralkatrészeket **nagyban gyári árban.** Külső gumi 5.80, belső 1.50, pedál párja 2.50, sárvédők 1.50. **Láng Jakab és fia** kerékpárnyakkereskedés Budapest, József-körút 41. Képes árjegyzék ingyen.

néven. A papnak itt nem elég *prédikálni* tudni, hanem nevelő, oktató, tanácsadó, munkaszervező mesternek is kell lenni. Erre az istenharagja által széjjelszört árva magyar népre a legmélyesébb vonzóerővel gyönyörű ősi magyar zsoltáraink éneklései hatnak. S van abban valami nagyon meg-rázó és minékünk óhazaiaknak példát mutató, hogy a karnagy — *katholikus zeneművész* ember. Ma már azonban tengersok egyházi, egyben magyar fajmentő nehéz feladatát a mi kedves ifju magyar *Apostol* János lelkész testvérünk, az Alföld zömök kiskun magyarja könnyebben végzi, oldja. Kiváló, lelkes, izzó magyar papi bajtársat nyert az egykori kecskeméti népszerű káplán, a nyühetetlen derűkedvű, szálas székely *Vargha* Albert vallásoktató lelkésztestára rokonszenves személyében. *Vargha* tiszteletesre a Braziliába szóródott székelyek nagyon büszkék, hiszen ugyanazonképpen „*menekült testvér*”! Ó, hányan, de hányan is vannak már ilyenek!

Magyar lelkészek Braziliában.

Batról: *Vargha* Albert vallásoktató lelkész. Jobbról: *Apostol* János brazíliai református lelképásztor.

És végül is megadom még *Apostol* János magyarországi lakcímét: *Budapest, IX. kerület, Ráday-utca 28.* Azért írom ezt külön ide, mert a mi szegény brazíliai magyar testvéreinknek nem-hogy iskoláik, hanem még magyar *Ábécés-könyveik*, *zsoltárai*, *bibliáik*, *hazafias olvasmányaik*, *történelmi* és az *óhazát* ismertető *könyveik* sincsenek, ennél fogva ma-holnap már csak hálni jár beléjük a magyar lélek és ifjabb nemzedékeik elfelejtik az édes magyar szót. Ezeknek a hajtörötteknek adjunk, küldjünk azért mi ilyen hasznos, nélkülözhető jó magyar könyveket az iskoláink, könyvtáraink felelegetiből. Odakint a tikkadt magyar lelkeknek májusi áldott esője mindez. És árva magyar lelküket megtermékenyíthetjük szép, tiszta könyveinkkel, testvéreim!

MÓRICZ PÁL.

Módosították a vadászati tilalmi időket

A m. kir. földmívelésügyi miniszter 48.500/1934. számú rendeletével módosította a vadászati tilalmi időket. Az új rendelet szerint, tekintet nélkül az általános vadászati tilalom idejére, tilos vadászni:

a) **szarvasbikára** október 16. napjától augusztus 15. napjáig, szarvas-
tehenre és szarvasborjura február 16.
napjától szeptember 15. napjáig be-
zárólag,

c) **őzbakra** október 1. napjától
április 30. napjáig, őzsutára és gidára
január 1. napjától október 15. napjáig
bezárólag,

e) **muflonkosra** december 1. napjá-
tól szeptember 30. napjáig bezárólag,
muflonjuhra és báránnya minden idő-
ben,

1. **erdei szalonkára** április 16. nap-
jától augusztus 15. napjáig bezárólag,
tavasszal csak a lesen húzó szalonkára
szabad vadászni.

Végül a szarvasra, dámra, muflonra
és özre kegyelemnövést is csak golyó-
val szabad adni.

A rendelet *augusztus hó 1-én* lépett
hatályba.

Ünnepi és filléres gyorsvonatok augusztus 4-én és 5-én

A MÁV igazgatósága közli, hogy
augusztus hó 4-én és 5-én a következő
Madách-vonatokat indítja:

Augusztus 4-én: Budapestről Szegedre.
A menettértei jegy ára 4 pengő. Gyuláról—
Szegedre. A menettértei jegy ára 2 pengő
60 fillér.

Augusztus 5-én: a) Madách-vonatok:
Budapestről Szegedre. A menettértei jegy
ára 4 pengő. Nyíregyháza és Debrecenből
Szegedre. Utközben felszállással Püspök-
hadány, Karcag, Kisujszállás, Törökszent-
miklós és Szolnokon. A menettértei jegy
ára Nyíregyházáról 5.90 pengő, — a többi
állomásról 5.30 pengő. Kiskunhalas, Baja
és Kalocsáról Szegedre, csatlakozással
Szentes felől is. A menettértei jegy ára
Szentesről 2.20, a többi állomásról 4
pengő. A Madách-vonatokra a filléres jegy
megváltásával egyidejűleg a szegedi sza-
badtéri előadásra való belépőjegyet is meg
kell váltani. — b) Ünnepi vonat a Miskolci-
hétre: Gyula—Békéscsabáról Miskolcra.
Felszállás Mezőtur, Mezőberény és
Gyomán is. A menettértei jegy ára 5.30
pengő, de meg kell váltani a Miskolci-hét
igazolványát is.

Filléres gyorsvonatok: Komárom és
Felsőgalláról Keszthelyre (ez a vonat a
balatonmenti állomásokon nem áll meg).
A menettértei jegy ára 4.90 pengő. Komá-
romból 4.20 pengő. Békéscsabáról Salgó-
tarjánba. A menettértei jegy ára 4.70
pengő. Győr és Pápáról Keszthelyre. A
menettértei jegy ára 3.60 pengő. Pápáról
2.60 pengő. Sopron és Szombathelyről
Keszthelyre. A menettértei jegy ára Sop-
ronból 3.80, Szombathelyről 3.20 pengő.
Kalocsa és Kiskunhalasról Bajára. A me-
nettértei jegy ára Kalocsáról 3.50 pengő,
Kiskunhalasról 2 pengő. Pécs és Szek-
szárdról Bajára. A menettértei jegy ára
2.40 pengő.

A dohánytermőterületek újabb csökkentését hatá- rozta el a Dohányjövédék

A Vasárnap már néhány hónappal
előtt foglalkozott a dohánytermő
területek csökkentésével és már akkor
megirtuk, hogy a pénzügyminiszté-
riumot a dohánygyárakban felhalmo-
zott rendkívül nagy és eladhatatlan-
nak látszó dohánykészletek kényszerít-
ették erre az intézkedésre. Az eddigi
csökkentések azonban nem bizonyul-
tak elegendőnek, a dohánykészletek
tovább növekedtek a raktárakban, az
eladási lehetőség nem javult, hanem
talán még romlott is, úgy, hogy a
pénzügyminisztérium kénytelen ismét
a termőterületek csökkentését véghez-
vinni, hogy a Dohányjövédék helyze-
tén valamelyest könnyítsen.

Az erre vonatkozó 80.000/1934. sz.
rendelet a Budapesti Közlöny július
hó 29-iki számában jelent meg és
most újból eljártunk a Dohányjövédé-
knél, hogy a rendelet kibocsátásá-
nak okai, valamint a területcsökken-
tés módszerei iránt érdeklődjünk.

A pénzügyminisztérium ezuttal
nem határozta el előre, hogy milyen
mértékben fogja csökkenteni a do-
hánytermelő területeket. Tekintettel
arra, hogy az értékesítési tapasztala-
tok szerint a gyenge dohányfajták
azok, amelyek a legnehezebben érté-
kesíthetők, a minisztérium úgy hatá-
rozott, hogy a rendelkezésre álló át-
vételi adatok alapján ismét azokat a
dohányengedélyeket fogja bevonní,
amelyek az utolsó évek átlagában a
legrosszabb, a legnehezebben értéke-
síthető dohányokat szállították, egy-

ben tekintettel lesz arra is, hogy az
engedélyt azoktól a termelőktől von-
ják be, akiknek a termelési felszere-
lése olyan kezdetleges, hogy már eleve
is kizárja azt, hogy megfelelő minő-
ségű dohányt termelhessenek.

A pénzügyminisztérium azonban
számol azzal, hogy a dohánykertészek-
nek a más termelési ágra való áttérés-
sel rendkívüli költségeik vannak s
ezért méltányosságból a dohánytermé-
lők részére hozzájárulást, a dohány-
kertészek részére pedig támogatást
állapított meg.

Hozzájárulást a dohánytermelő csak
az esetben kaphat, ha az 1934. évre
engedélyezett területe az 1933-ban
végrehajtott talajvizsgálat alapján
egészben elvonatot, vagy pedig csök-
kentetett. Továbbá abban az esetben,
ha a termelő legkésőbb 1934 május
15-én 1934-re a debreceni, szegedi,
tiszai és kapadohányfajták termelé-
sére jogosító engedélyéről lemondott.

A területcsökkentés esetén a hozzá-
járulás összege az elvont terület min-
den katasztrális holdja után 100 pen-
gőt tesz ki. Törédkholdak esetében
¼ hold alatti terület figyelmen kívül
hagyandó, ¼—¾ kat. holdig terjedő
terület félholdnak, ¾ holdon felüli te-
rület pedig egész holdnak számítandó.
A hozzájárulás felerésze (50 pengő)
1934 augusztustól, másik felerésze pe-
dig 1935 júliustól kerül kifizetésre.
Az első félrészt minden esetben a do-
hánytermelő (az engedélyes) kapja.
Az 1935. évi részletet, ha az engedé-
lyes saját maga kezeli a földjét, ugyan-
csak ő kapja; ha a föld 1935-ben
ugyanannak van bérbeadva, mint 1934-
ben, akkor az 1935-ben esedékes fél-
hozzájárulást (50 pengőt) felerészben
a föld tulajdonosa, felerészben a bérlő
kapja. Ha másnak van bérbeadva, ak-
kor az egész részlet az engedélyesé.

Az a dohánytermelő, aki a dohány-
termelési területének csökkentése el-
lenére dohánykertészeit továbbra is
erre a munkára alkalmazta, kizárólag
1934-ben, hozzájárulási pótlékok is
kaphat, ha a dohánykertészei 1933-ban
fejenként 4 kat. holdnál nagyobb te-
rületet miveltek, 1934-ben pedig fejen-
ként 3—3½ holdnál kisebb területet
mivelnek. Ez a hozzájárulás 3—3½
holdnál 12 pengőt, 3½—3¾ holdnál
6 pengőt tesz ki, de nem kaphat hozzá-
járulást akkor, ha az egy-egy kertész
által megmivelt terület ¾ kat. hold-
nál nagyobb.

A 100 pengős holdankénti hozzájárú-
lás 1934. évi részletét csak csökken-
tett mérvben kapja meg az a dohány-
termelő, akinek a kertészei 1934-ben
fejenként 4 kat. holdnál nagyobb te-
rületet mivelnek meg. Mégpedig 4—

Kép a bécsi lázadásról.

Egy súlyosan sebesült rendőrt letrán
emelnek ki a rádióépület ablakán, mivel
a kaput még a lázadók tartják megszállva.

4½ kat. holdnál 40, 4½—5 kat. holdnál 30, 5 kat. holdon felül pedig 20 pengőt kap holdanként. Ha pedig a termelő 1934-ben aránylagosan nagyobb területet művelt házilag, mint 1933-ban, semmi hozzájárulást sem kaphat.

Az a dohánytermelő, akinek a beváltási átlagára az utolsó három évben 10 százalékkal alacsonyabb volt, mint a környékbeli átlag, a hozzájárulásnak csak 80 százalékát kaphatja meg.

A földtulajdonos, akinek az egész dohánytermelési engedélyt elvonták, egyes kivételesen méltánylást érdemlő esetekben holdanként legfeljebb 25 pengőt kitevő külön hozzájárulást is kaphat.

A dohánykertészek pedig, akik hirtelre emelődően igazolják, hogy alkalmaztatásukat mint dohánykertészek a hivatalos területcsökkentés folytán veszítették el, az 1933-ban megművelt legfeljebb 5 kat. holdig terjedő terület alapján a minisztériumtól egyszerűsített mindenkorra az elvesztett terület minden holdja után 30 pengő támogatást kaphatnak. Azok pedig, akik igazolják, hogy 1934-ben a területcsökkentés folytán kisebb területre kellett szerződniük, minden elvesztett teljes fél kat. hold után 5 pengő támogatásban részesülhetnek, megjegyezvén, hogy az 1933-ban megművelt 4 és fél kat. holdon felüli terület után segély nem jár.

A hozzájárulás, illetve támogatás iránti kérvények a dohánybevételek hivatalnál legkésőbb 1934 október hó 15-ig nyújtandók be.

SZÖVETKEZETI ÉLET

Csak a tagoké-e a szövetkezet?

A szövetkezeti mozgalom ellenségeinek legfőbb kívánsága az, hogy mindenfajta szövetkezet működését kizárólag a tagokra korlátozzák.

Mondanunk sem kell, hogy ez a kívánság a gyakorlatban kivihetetlen. Kivihetetlen nálunk, különösen a fogyasztási, vagy az értékesítő szövetkezeteknél. Még a hitelszövetkezetek valahogy megvalósíthatják azt, hogy például kölcsönt nem adnak, csak tagok részére. Ennek a módja az, hogy a kölcsönből egyszerűen levonják előre az üzlet rész értékét. Azonban ne feledjük el, hogy a hitelszövetkezet egyuttal takarékpénztár is, amely gyümölcsözötti a nála elhelyezett tőkéket. Ilyen takarékbetét a szövetkezet iránt való bizalomnak a jele. Mindenesetre ferde világításba helyezni a szövetkezetet az, ha ezt a bizalmat külön megfizettetné s üzlet részjegyzésre kényszerítené a takarékbetevőket. Aki tisztában van a szövetkezeti eszmével, az úgy is habozás nélkül jegyez üzlet rész, mert

tudja jól, hogy ezzel is erősíti az intézményt, amelyben ő megbizik.

Egészen más a helyzet a fogyasztási szövetkezeteknél. Nálunk a fogyasztási szövetkezetek kincstári egyedárusítási cikkeket is árusítanak: dohányneműt, sőt, bélyeget stb. Ezeket a dolgokat törvény szerint készpénzért mindenkinek ki kell szolgáltatni. A legtöbb szövetkezetnek italmérési engedélye is van. A szomjas utastól az ételt, italt megtagadni embertelenség volna. Egy-kettőre tagul se lehet valakit a szövetkezetbe beléptetni, mert hiszen a tagfelvétel az igazgatóság hatáskörébe tartozik, az igazgatóság pedig állandóan nem ülészhetik.

Ezeket a szempontokat mérlegelve, már a Károlyi Sándor gróf idejében Budapesten tartott nemzetközi szövetkezeti kongresszus kimondta, hogy a fogyasztási szövetkezetek árusításának kizárólag tagok részére való korlátozása teljesíthetetlen kívánság s azt egyetlen országban se valószínűsíthető.

Ezen a kongresszuson utaltak arra is, hogy a nem nyereszkes fogyasztási szövetkezeteket főleg a legszegényebb néposztályok érdekében alakítsák, már pedig igen sok ember van a világon, akinek nincs módja a 10—20 pengős üzlet résznek még apróbb részletekben való megfizetésére sem. Vajjon méltányos volna-e ezeket a szövetkezetek előnyeiből kirekeszteni?

Mi már most e kérdésben a leghelyesebb álláspont?

A méltányosság azt követeli, hogy aki a szövetkezettől előnyöket élvez, az vegye ki a részét a teherből is, jegyezzen tehát üzlet rész, járuljon hozzá az alaptőke gyarapításához. Az üzlet részjegyzés alapján véve nem is teher. Minden jól vezetett szövetkezet ad becsületos, törvényszerű osztalékot az üzlet rész után. Az üzlet rész tehát maga sem egyéb, mint olyan megtakarított tőke, ami hasznot hoz. Helyesen teszi tehát mindenfajta szövetkezet vezetősége, ha az üzlet rész tőke gyarapítására gondot fordít. Megfelelő alaptőke nélkül a szövetkezet nem is működhet, vagy ha működik is, nem kielégítően. Nem lehet egyetlen egy bármily célú szövetkezet vezetőit sem hibáztatni tehát, ha a gondjaikra bízott intézmény anyagi megerősítésére törekszenek.

Ezért talán hálásak is lehetünk a szövetkezeti mozgalom ellenségeinek, ha a „csak tagoknak” elv keresztülvitele hangoztatásával a szövetkezeti vezetőket legfontosabb kötelezettségük teljesítésére figyelmeztetik. Más szempontból viszont a szövetkezetek vezetői vessék figyelmükbe, hogy ha a szövetkezetek nyújtotta előnyökből nemtagokat is részesítenek, azzal nem követnek el semmi törvényellenes dolgot. Szövetkezeti szempontból min-

denesetre eszményi dolog lenne, ha egy-egy községben, ahol különböző szövetkezetek, vagy csak egyetlen, de önzetlen u. n. altruista alapon álló szövetkezet is működik, annak legalább is minden családfő tagja lenne. Különösen a földművelő nép szempontjából van ennek nagy jelentősége. A már működő szövetkezetek nagyrésztben megoldhatják az értékesítés vajdudó kérdését is. Jobb terményárak lennének s vajjon kell-e ezidőszereint más a földmives nép boldogulásához?

(Cs. Ö.)

Balogh Elemér a Hangya alelnöke. A Hangya igazgatósága legutóbb tartott ülésén Balogh Elemér dr.-t — vezérigazgatói hatáskörének épségben tartása mellett — a szövetkezet alelnökévé választotta.

Hitelszövetkezeti mozgalom a szomszédságban. A tulnyomórészt mezőgazdasági jellegű országokban a gazdanép legjobb támasztéka a hitelszövetkezet. Hogy milyen előszeretettel használják mostani világos helyzetükben segítségül a hitelszövetkezeti mozgalmat a gazdák, arra legjobb példa a szomszédos Jugoszlávia, ahol nem kevesebb, mint 4562 hitelszövetkezet működött az 1932. évben. E szövetkezetek tagjainak száma több, mint félmillió. Üzlet részük értéké 93 millió dinár (100 dinár értéke kb. 8 P), tartaiéktőkékük 115½ millió dinár. A hitelszövetkezetekben elhelyezett takarékbetét 2346 millió dinár. A hitelszövetkezetek több mint 2 milliárd értékű kölcsönt folyósítottak az 1932. évben. A jugoszláv hitelszövetkezetek négy központ kötelékébe tartoznak.

A szövetkezeti reform. A fogyasztási szövetkezeti központok forgótőkével való ellátására s egyes hasonló szövetkezetek összehozására vonatkozó törvényjavaslatokat a törvényhozás mind a két háza már megszavazta. Nehány lapban most olyan hír jelent meg, hogy ennek ellenére a törvényt csak ősszel hajtják végre, vagyis a tervezett reformok nagy halasztást szenvednek. A Vasárnap munkatársa utána járt, hogy mi igaz e hírből és megnyugtathatunk mindenkit, hogy a reformok semmiesetre se fognak késedelmesen életbe lépni. Ez a dolog egész természetesen. A fogyasztó és értékesítő szövetkezetek pénzügyi alátámasztására első sorban azért volt szükség, hogy a mezőgazdasági termények értékesítésénél már az idén fokozott mértékben segítségükre lehessenek a falusi szövetkezetek a termelő gazdáknak. Az ehhez szükséges pénz rendelkezésére fog állni a szövetkezeti központoknak. Más dolog természetesen a Köztisztviselők Szövetkezete és a Háztartás szövetkezet összeolvasztása, illetve egyes fiókok megszüntetése, áttelepítése. Ez nem megy márol holnapra. Üzlet részleteket kell felmondani, kibérelni, berendezni. Mindezt nagyobb anyagi veszteség nélkül végrehajtani időbe kerül, de e téren is megtörténtek a szükséges előzetes intézkedések, úgy hogy az átalakulást az érdekelt szövetkezeti tagok, a fogyasztó közönség meg se fogja érezni. A szövetkezeti reform tehát nem késik, hanem végrehajtása máris folyik.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Mütrágyázzunk-e?

Sokan fordultak lapunkhoz azzal a kérdéssel, hogy a jobb buzaárral kapcsolatban érdemes-e ismét mütrágyázni? Tekintettel a közérdekre, rövid válasz helyett itt felelünk több érdeklődőnek.

Az elmúlt években igen sokan, jó gazdák is, úgy vélekedtek, hogy az alacsony terményárak mellett nem érdemes mütrágyázni. Ez a felfogás sokhelyütt talán helyes is volt, nevezetesen ott, ahol a növényeknek egyébként sem adták meg a szükségességeket. Mert a mütrágyától sem lehet csodát várni, ha rossz a vetőmag, ha helytelen a talajmivelés és ha istállótrágyánk kevés és rossz.

Ahol azonban súlyt helyeznek a jó vetőmagra, az istállótrágyát helyesen kezelik s gondos munkával készítik elő a földeket, ott még az ideai aszályos esztendőben is bámulatos eredményt értek el a kálászosok *szuperfoszfátoszával*. Pontos eredményeket ugyan még nem tudunk, mert a cséplés még nincs befejezve, a próbacséplés alapján azonban már megállapítható volt, hogy ezidén 80—120 kilogramm szuperfoszfát 2—3 mm terméstöbbletet idézett elő még hazánk legaszályosabb vidékén is. (Lásd ábráinkat!)

De vegyük elő a ceruzát. 100 kg szuperfoszfát fuvarral, elszórással együtt ma körülbelül 8—9 pengőbe kerül. A várható terméstöbblet

viszont — 100 kg szuperfoszfát után számítva — legalább 150 kg szemes és 300 kg szalma. Ha most ki-ki beszoroz az ő vidékén elérhető buza- és szalmaárakkal és ebből levonja a fenti mütrágyázási költséget, úgy megkapja a mütrágyázás folytán előálló nyereséget. Számításunk biztonsága kedvéért a mütrágya utóhatását figyelmen kívül hagyjuk.

Ha tehát a buza mm-ja például 14 pengő, akkor a többlet értéke szemesből 21 pengő, szalmából 4—5 pengő, összesen körülbelül 25 pengő. Ebből le a mütrágyázás költsége: 9 pengő, marad: 16 pengő. Vegyünk le ebből még betakarítási költség címén 3 pengőt, marad 9 pengő befektetés után, óvatosan számítva, *13 pengő tiszta nyereség, vagyis körülbelül 150 száza-*

Ifj. Szőke Mihály tanyásgazda Kecskeméten nem panaszkodhatik ezidén sem szalmahány miatt. A szuperfoszfáttal mütrágyázott rozs szalmája embermagasságu, a keresztek végláthatatlan sűrű sorban fekszenek a tarlón. A rozs csomója 45 kg-ot adott.

lék! Ezért már érdemes!

De ismételjük, egymagában a mütrágya nem elegendő, gondos talajmunka, jó vetőmag is szükséges, hogy a szuperfoszfát kifejthesse kellő hatását.

Mikor a méhecske

virágpont vagy nektárt gyűjtögetve virágról-virágra száll, nemcsak méhészgazdájának hord haza értékes terméket, hanem igen nagy szolgálatot tesz annak is, kinek kertjét vagy szántóföldjét látogatja. Hisz a virágból csak akkor lesz mag, ha a porzók pora a termő bibéjére jut. Sok zártajaku virágnál kizárólag a virágra szállodó rovarok, de a nyíltesészéjű virágoknál is — a szél mellett — főképp ezekre hárul a feladat, hogy a megtermékenyítésnél szerepet játszanak.

Erről a fontos szerepről néhány igen tanulságos példát közlünk Gál Imre méhészeti felügyelő szíveségéből:

Az 1925. évben Herceghalom határában egy 100 holdas repcetábla mellett állítottunk 80 méhcsaládot. E táblán másfélszer akkora lett a repcemagtermés, mint a másik, tőle 3 km-re fekvő táblán, melyet méhek nem látogathattak.

Kálkapolna határában 90 kat. hold bitorhere virágzása alkalmával odatelepített méhcsalád látogatása után lemért magtermés kétszer akkora volt, mint ettől 5 km távolságban, a kompolti határban, ugyanezen időben termelt bitorhere magtermése.

A baltacimnál majdnem kétszer, a réteknél pedig két és

Szomorú képet mutat a Csetel-uradalom tőszomszédjának mütrágyázatlan buzatáblája; csomó csak itt-ott van, a lábon álló buza ritka és alacsony. Jó, ha magyar holdanként 4—5 mm-át aratnak.

A Csetei-uradalom (Szolnok-megye déli részében) az aszály kellős közepén is 12—13 mm búzát aratott magyar holdanként, mert holdanként 75 kg szuperfoszfátot adott sorba. A keresztek sűrű sorban következnek, hátterben látszik a még vágatlan, aránylag magas szalmájú buza.

félszer akkora lett a termés egy pre-montrei birtokon, mikor a virágzó táblák szélére a gazdaságok vezetői méhkaptárakat állítottak fel.

Számtalan kísérletet végeztünk ugorkával, tökkel, káposztával, dinya-nével olyanformán, hogy a virágzó növényektől körülbelül 1 m magasságban kifeszített tüll útján távol tartottuk a méheket. A méhektől elzárt növények egytől-egyig meddők maradtak vagy csak silány magot hoztak, míg a szabadon maradt területek növényei gazdag terméshozamot adtak.

Az 1924—1932. években gyümölcsösünkben szilva-, alma-, körte- és barackfáknak egyes ágait laza tülllel behálóztuk, úgy hogy a méhek hozzá nem férhettek. Az eredmény meglepő volt. A tülllel elzárt részekben a fák meddők lettek, míg a nyitott ágakon szép termés mutatkozott.

Ezekhez az érdekes kísérletekhez nem kell további magyarázatot fűzni. A számok beszélnek!

A falak anyaga

az istálló építésénél akkor lesz legmegfelelőbb, ha jó hőizoláló (azaz nem engedi át magán a meleget vagy hideget), csekély hőfogyhatósága, emellett tűzbiztos, tartós és alaposan fertőtleníthető.

A falak hőszigetelő volta azért fontos, mert ez biztosítja a megfelelő belső hőmérsékletet télen, úgy mint nyáron. A rosszul szigetelő fal télen kibocsátja az állatok által felmelegített istállólevegő melegét, nyáron pedig bevezeti a külső levegő forróságát, másrészt a rosszul szigetelő fal belső felére télen az istálló meleg levegőjéből sok pára csapódik s így állandóan nedves lenne.

Jó hőszigetelő falak készülnek az aprón lyukacsos anyagokból. Ilyen aprón lyukacsos anyag a téglá. Valamivel még nagyobb a hőszigetelő képessége az olyan téglának, melynek közepe üres és ezt az ürt homok, szénsalag, parafa tölti ki. Jól szigetelő a vályogfal, a vertfal és a két deszkafal közé tömött tőzgeppor is, de az utóbbi tűzveszélyes.

Nem jó hőszigetelő a terméskő (granit, mészkő, homokkő) és a beton, miért is az ilyen anyagból készült falak télen a meleget gyorsan kivezetik s belső felükön állandóan izzadnak.

A vastagabb fal drágább, de jobb hőszigetelő.

Különösen fontos az, hogy a falak szárazak legyenek. A nedves fal 50—80 százalékkal jobb hővezető, mint a száraz, továbbá nehezen melegszik fel s így meghűlési bántalmakra (légutak hurutja, reumatizmus), a növényekállatok elcsenevedésére vezet, továbbá melegágyat szolgáltat a baktériumoknak, penészgombáknak és dohossá teszi a levegőt. A nedves falakon a vakolat és gerendázat is gyorsan tönkremegy.

Káros a „fali penész“ is, mert rongálja az építményt és amennyiben azt (salétromsav és mészhíg káli) a fiatal állatok — torkosságból — lenyalják, tőle gyomor-, bél-, esetleg vesegyulladásot kapnak.

A tisztogatás az istállóban alaposabban végrehajtható, ha a falak belső fele a padlótól 1.5 m magasságban cementes vakolattal, olajmázolással vagy zománczott felületű (csempé) lapokkal van burkolva.

Apró jótanácsok

Régi rossz szokás a szőlőtöke leveleinek lekopasztása, abban a balhiedelemben, hogy így a nap jobban hozzáférhet a szőlőfürtökhöz. Ez nem helyes eljárás, mert ezzel a szőlőtökét cukorképző- és légzőszerveitől fosztjuk meg; ne csodálkozzunk tehát, ha az ilyen töke győziből nem préselünk cukros mustot.

Ha netán jégverés érné szőlőnket, utána azonnal permetezzük a szőlőt, tekintet nélkül arra, hogy addig hányszor permeteztük azt. Ehhez a permetezéshez 1, legfeljebb 1½%-os bordói levet használjunk, mivel a jég okozta sebhelyek nyitott kaput képeznek a peronosporagomba csirái részére.

A gyümölcs érése előtt négy héttel az arzéntartalmú szerekkel való permetezést meg kell szüntetni.

A mézpergetésnél szűrjük meg mindig a mézet. A megszárt mézet tiszta, száraz, rozsdamentes bádognakába öntsük. Eltartására legjobb a száraz, hűvös, egyenletes hőmérsékletű helyiség. Amint az eltett méz megtisztult, leszedjük a habját, az edényeket feltöltőjük és jól bezárjuk, hogy a hangyák ne férhesenek hozzá. Miután a mézes lépekről lementzett sejtfelekhez sok méz tapad, ezeket és a leszedett „habot“ szűrőbe rakjuk és külön edénybe esurgatjuk. Az így nyert mézet a háztartásban használhatjuk el. A megfeketedett, öreg, használhatatlanná vált lépeket napviaszoltába téve, olvasszuk ki és mint tiszta viaszt értékesítsük.

GAZDATUDÓSÍTÓ

A magyar-német lemmagszerződés ügye

A kedvezőtlen időjárás miatt az idei lemmagtermésből nagyobb mennyiségeket nem lehet Németországba szállítani. A gazdák augusztus hó 20-ig kötelesek bejelenteni a végleges termésmennyiséget. Az idei termésből elsősorban a belföldi olajgyárak 678 vagonos szükséglete kerül kielégítésre, ezt a mennyiséget a gyárak mázsánként 26 pengős áron veszik át. A fennmaradó mennyiséget Németországba szállítják. Az eddigi becslések szerint az elszámolási ár közelebb áll a mázsánkénti huszonhat pengőhöz, mint a világi piaci árhoz. A végleges elszámolást különben augusztus hó végén már megadják. A kisebb termés ellenére a lemmag minősége igen jó, az olajtartalom az eddigi vizsgálatok során minden esetben meghaladta a 38 százalékos, sőt elérte a 39 százalékos is.

Homoki nagygyűlés Kecskeméten.

A nagy magyar Alföldnek egyik legérdekesebb problémája került július hó 28-án megvitatásra *Kecskeméten*, a Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara által rendezett harmadik *homoki nagygyűlésen*. A nagygyűlésen vitéz *Purgly Emil* ny. miniszter elnökölt, aki hatalmas megnyitóbeszédében az Alföld összes nagy problémáira kitért, majd *Gesztelyi-Nagy László dr.*, a Kamara igazgatója tartott igen érdekes előadást „Az alföldi gondolat és a homoki kultúra“ címmel. Az alföldi kérdések egyik legfontosabbika a *homok kulturájának a kérdése*, mellyel a Kamara fennállása óta foglalkozik és országos viszonylatban is számottevő eredményeket tudott felmutatni. Ha Alföld-fejlesztésről akarunk beszélni, ha kiserempolitikát akarunk folytatni, akkor a homoki kultúrát, a homokjavítás munkáját *minden eszközzel támogatni kell*. Ezért az iparfejlesztési törvény mintájára meg kell csinálni a *mezőgazdaságfejlesztő törvényt*, amely ebbe a homoki munkába fektetett tőkét, munkát és verejtéket elismeri, méltányolja és támogatja. Ha a kistermelési ágakat: baromfi, gyümölcs, zöldség, apró magvak, méh, házinylv stb. a buzára fordított hatalmas energia, munka, idő és pénz egy részével tudnánk támogatni, *óriási eredmények volnának itt elérhetők*. Ezután az Alföld homokterületeinek fásításáról *Biró Zoltán*, az Országos Erdészeti Egyesület igazgatója tartott előadást. *Kovácsné Tüdös Ilona* az alföldi tanyaí asszonyokról beszélt. *Szabó Lajos* pedig a homoktalajok okszerű kihasználását ismertette.

Két pengővel leszállították a marhasó árát

A pénzügyminiszter a poralaku denaturált marhasó métermázsánkénti 18 pengő 40 filléres alapárát *16 pengő 40 fillérben*, a sajtolt (brikett) marhasó 24 pengős alapárát *22 pengőben* állapította meg.

Ingen gyümölestermelési füzet.

Szabó Lajos, a *Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara* főtitkára *A gyümölcs-fák táplálása* cím alatt kitűnő tanulmányt írt. Szerző kísérletei fényesen igazolták, hogy nagyfontosságú gyümölcs-exportunk érdekében módunk van a gyümölcs minőségének javítását fokoznunk s ezt tárgyalja a tanulmány. A kis füzetet díjtalanul megkapja minden érdeklődő, aki ezért a *Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamarához* (Kecskemét, Rákóczi-ut 17—19.) fordul.

Megállapították az új budapesti burgonyaárakat.

Az 1934—35. évi *budapesti burgonyaforgalom* szabályozásával kapcsolatosan a földművelésügyi minisztérium rendelete értelmében az Ármegállapító Bizottság működését ismét megkezdte. Július 30-iki ülésén augusztus 1-étől kezdődően a termelői árak budapesti paritásában a következőképpen állapították meg: *nyári rózsza* 6.10, *ősi rózsza* 4.60, *Ella* 4.10 pengő. A helyi árak kiszámításánál ezekből az árakból a 15. koeficiens-tényezővel a 150 mázsás szállítmányra érvényes vasuti fuvardíja (kövezetvám, mérlegdíj, stb. nélkül) vonható le.

SZIVÁRVÁNY

Plimplam Jancsi röpül

Plimplam Jancsi szikár, nyurga gyerek volt. A szemében furcsa tűz égett, az arca sápadt volt. A füle meg úgy két-félé állt és olyan tölcéséres volt, hogy szinte látni lehetett, hogy a hang rajta keresztül hogyan huzódott bele az agyába. De éles hallása is volt.

A legdicsőbb sikerét a repülésével aratta. De megis érdemelte! Mert az a repülés aztán olyan repülés volt, hogy ha szóbeszéd közben valaki előhozta, még most is nevetnek rajta az emberek. Pedig annak már harminc esztendeje is van.

Akkor még nem röpködtek ám a pilóták úgy, mint manapság. Csak itt-ott, elvétve hallottuk az újságolvasóktól, hogy hol itt, hol ott próbálkozott valaki repüléssel. Plimplam Jancsi hallgatta ezeket a híreket. A szeme lángolt, a melle emelkedett. Sokáig maga elé nézett, látszott rajta, hogy gondolkodik, törli a fejét kegyetlenül. Mikor már jó sokáig gondolkodott, egyszer csak felállt, megfordult s anélkül, hogy közülnék bármelyiknek is szólt volna, hazament. Egy hétig nem láttuk Jancsit. Jó tíz nap múlva egyik szép, napsugaras délután szalad ám nagylihegve a Porteleki Pista és csillogó szemekkel már messzről kiabálta felénk:

- Gyerekek! A Plimplam Jancsi röpül.
- Mit csinál?
- Röpül.
- Hol?
- A szériuskertben. A szénakazal tetejéről száll le.
- Hová?
- Aszonta, Afrikába, az emberevők közé.
- Azok megeszik.
- Nem fél tőlük. Most viszi a röpülő masináját.
- Az is van neki?
- Tollból, meg nádból.

Ahányan csak voltunk, mind elszaladtunk a szériuskertbe, hogy lássuk a nagy eseményt, hogyan száll le Plimplam Jancsi a szénakazal tetejéről a saját találmányu repülőmasinájával Afrikába, a négerék közé.

Mire odaértünk, Jancsi már a szénakazal csucsán állt. Ugy állt ott, mint a bálvány. A két karját oldalt kitérte s mindegyikre valamiféle lúdtollakból összekötözött szárnyféle volt erősítve. A feje bubján meg zsandártoll ékeskedett. Már előre láttuk, hogyan rugaszkodik fel a levegőbe, hogyan vág neki a felhőknek s a magasba érve aztán úgy elszáll Afrikába, csak úgy sípol. Azonban látjuk ám, hogy Jancsi megmozdul a szénakazal tetején, lendületet vesz, a szárnyát meglégteti, készülő.

No, most! A jobb lábával rug egyet, azzal elhagyja a kazalt és száll, száll

gyorsan, sebesen, mint a száguldó szél... Meg sem állt a kazal aljáig. Ugy lepattant, csak úgy nyekkent. Ezer szerencse, hogy a szénára esett, különben még a szárnyát is kitérte volna. Az első pillanathban megijedtünk, aztán nagyot neveltünk.

Közben Jancsi is feltápázkodott, megcsóválta a fejét, a szeme azonban még mindig égett és kijelentette, hogy a röpülést a jövő héten megismétli. Most csak azért nem sikerült, mert a masinából valamit kifelejtett.

Elfelejtett magának farkat kötni.

NYÁRY ANDOR

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Az iskolásgyermekek vakációjára.

A falusi asszonynak s leánynak nyáron nem igen jut ideje a pihenésre, mert hiszen a kertben és gazdaságban ilyenkor legtöbb a munka. Az ő számukra inkább a hosszú téli esték jelentik a felüdülést, amikor fonáshoz-szövéshöz, kézimunkához is hozzájuthatnak s csendes beszélgetéssel vagy vidám nótázással fűszerezhetik a munkát. A nyár csak a gyermekeknek jelent vakációt, hogy az egész évi tanulás után végre szabadon futkározhatnak, játszhatnak, erőt gyűjtve így a jövő évi munkára.

A gyermekeknek nagy szükségük van erre a nyári pihenőre, ez azonban nem jelenti azt, hogy ez alatt az idő alatt minden munkától mentesíteni kell őket. A kertészkedés, állat-éltetés és más házkörüli, szabadban végzett munka megerősíti, megedzi a gyermek szervezetét, csak arra kell ügyelni, hogy tuleröltető, nehéz munkával ne terheljük meg, mert azt egész életén át megsínyli aztán.

Sok szülő úgy gondolkodik, hogy a gyermeknek akkor van igazi vakációjára, ha egész nyáron át nem vesz könyvet a kezébe. Ez helytelen felfogás, mert a gyermek a három-hónap szünidő alatt sokat felejt, elszokik a rendszeres foglalkozástól és ezzel fokozott munkát kell végeznie, ha nem akar elmaradni társaitól. Pedig jól tudjuk, hogy a testi erő, munkaképesség mellett a mai nehéz időkben kétszeresen fontos, hogy irni-olvasni, számolni alaposan megtanuljon, mert ma már a falusi gazda és gazdasszony figyelemmel kíséri az élelmiszer-, gyümölcs- és baromfi-piac árait, érdeklődik, mit milyen mennyiségben érdemes termelni, hogyan lehet legjobban értékesíteni, szakkönyveket olvas, napi- vagy hetilapot járát s abból tájékozódik a gazdasági helyzetről. Nagyon fontos tehát, hogy a gyermek gyakorlati és szellemi ismeretekkel készüljön fel az élet küzdelmeire.

Ne kívánjunk rendszeres tanulást

Minden hangszer

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hirneves

Reményi Mihály
hangszertelepén. Budapest,
VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet

tőlük a szünidő folyamán, de gondunk legyen arra, hogy el ne felejtsék azt, amit egész éven át az iskolában elsajátítottak. Éppen azért gyakran olvassunk fel velük hangosan egy-egy mesét vagy költeményt, engedjük, hogy bevásárlásainknál ők végezzék el a számolást s irassunk velük néha egy-egy rövid levelet vagy emlékezetből egy versikét. Így frissen tartjuk a gyermek emlékezetében a tanultakat és sokkal szívesebben megy összel majd újra az iskolába.

Ételreceptek

Karfiollevés. Világos rántást készítünk, beleadunk kevés apróra vágott petrezselyemzöldjét, csontlével feleeresztjük és félkiló részeire szétzedett karfiolt főzünk belé, majd, mikor az félig megfőtt, 8 deka megmosott rizst. Sóval fűszerezünk és tálaláskor egy kanál tejfölt adunk bele.

Töltött tök. A spárgatököt meghámozva és magjától megtisztítva, két részre vágjuk, azután forró sós, gyengén ecetes vízben felpuhára főzzük. Töltelék: félkiló darált sertéshusba belekeverünk zsirban párolt 10 deka rizst, kevés sót, törött borsot, majd a töltelék két részre osztjuk, megtöltjük vele a tököt és kizsírított, tűzálló tálba tesszük. 5 deka zsirban kevés vágott hagymát párolunk, 2 késhegynyi sót adunk hozzá, egy deci vízzel felöntjük és jól átfőzzük. A paprikás levét átszűrjük, hozzákeverünk 2 deci tejfölt s ezt a töltött tök mellé öntve, többszörös locsolás mellett sütőben megsütjük.

Csokoládés gombóc. 4 deci tejet tüzre teszünk, beleadunk 4 deka vaját s ha forr, gyorsan belekeverünk 16 deka lisztet. Ekkor a tüzről levesszük s mikor meghűlt, hozzákeverünk 4 deka cukrot, kevés sót, 2 egész tojást, 2 tojás sárgáját és keményre vert habját. Ezután a tészából diónagyságu gombókat szakítva, forrózsirban kisütjük és csokoládés cukorral meghintjük.

ELADNÉK:

Eladnék egy tömegcékkgyártásra alkalmas **háztartási cikk szabadalmat**; csak személyesen tárgyalok. Cim: **Lukátsy Károly, Zöldmájor, up. Koroncó.**

H I R E K

Magas kitüntetések külföldi újságíróknak. *Horthy* Miklós Kormányzó Ur az elmúlt évben Budapesten megtartott nemzetközi sajtó-világkongresszussal kapcsolatban a nemzetközi újságíró-szövetség vezetőinek magas kitüntéseket adományozott. A Kormányzó az I. osztályu magyar érdemkeresztet adományozta *Francois de Tessannak*, a *Dépêche de Toulouse* főszerkesztőjének, a kiváló publicistának, aki több ízben volt miniszter és a budapesti kongresszuson vezető szerepet játszott. A II. oszt. magyar érdemkeresztet kapták: *Hermann Dons*, a nemzetközi újságíró-szövetség elnöke, *Georges Bonsdon*, a nemzetközi újságíró-szövetség alapító diszelnöke és *Stephan Valot*, a nemzetközi újságíró-szövetség főtitkára. A kitüntetett külföldi újságírók járultak hozzá elsősorban ahhoz, hogy a nemzetközi kongresszust Budapesten tartották meg s a kongresszussal kapcsolatban megjelent több ezer cikk Magyarországnak nagy előnyére szolgált.

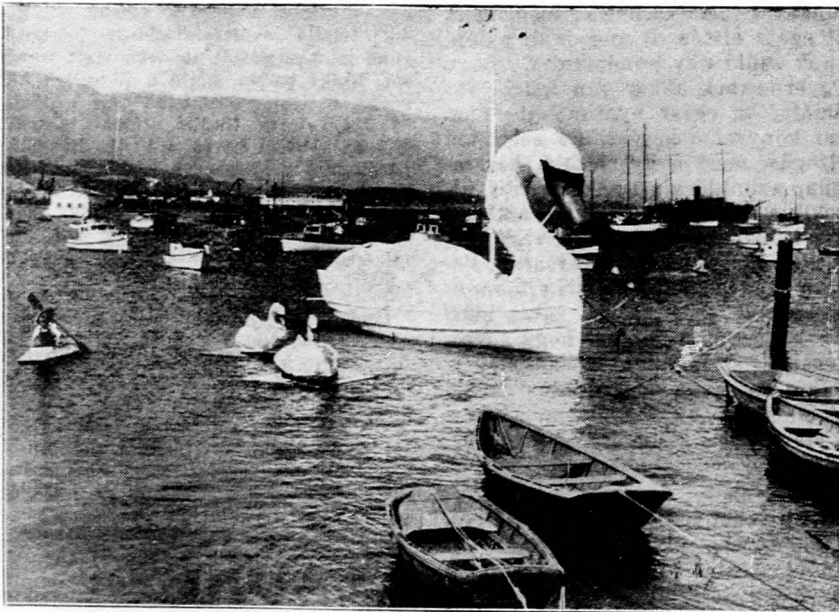
Elfogott kommunisták. A *Kommunisták Magyarországi Pártja*, valamint a *Kommunista Ijgumukások Magyarországi Szövetsége* az idén is augusztus elsejére tüntetések megrendezését tervezte. A rendőrség politikai nyomozó főcsoportjának *Hetényi Imre* főkapitányhelyettes vezetésével sikerült a *Kommunisták Magyarországi Pártja* elzárószobáit titkárját, *Sebes Lászlót* kézrekeríteni tizenhárom társával együtt. Az elfogott kommunista társaságot további eljárás céljából a büntető osztálynak adták át.

Kétezer tisztviselő kinevezése. A *Budapesti Közlöny* (hivatalos lap) július hó 29-iki, vasárnapi, száma közli az állami tisztviselői kinevezéseket. A kinevezések augusztus 1-től érvényesek. Mintegy kétezer tisztviselő kinevezését és előléptetését közli a hivatalos lap; a kinevezések az összes minisztériumok tisztviselőit érintik.

A Mezőgazdasági Sajtószemle augusztus havi pályázatán minden előfizetőnk részvehet, aki augusztus hó 31-ig egyszerű levelezőlapon felel a következő kérdésre: „*Miért és hogyan kell a gabonát és különösen a vetőmagot tisztítani?*“ A pályázatokat a *Mezőgazdasági Sajtószemle* szerkesztőségének címére: Budapest, V., *Báthory-u. 24.* kell küldeni.

Befejeződött a Hírös Hét. Julius hó 29-én, vasárnap, további ünnepségekkel véget ért a nagyszerű *Kecskeméti Hírös Hét*. Délelőtt a 38-as *Mollináry-bajtársak* megkoszorúzták az öregtemplomon elhelyezett emléktáblát, majd 11 órakor a rokkantzászló felszentelési ünnepélye kezdődött, amelyen megjelent *József királyi herceg* is és nagyobb beszédet mondott. A *Hírös Hét* alatt 55.000 látogatója volt a kiállításoknak és 20.000 vidéki és külföldi fordult meg *Kecskeméten*.

Egy pulikútya hőstette. *Bánó Iván* országgyűlési képviselő, felsőmocsoládi vadaskertjéből kiszabadult egy szelldített őz. Az őz megvadulva megtámadta *Németh János* kilencéves kisfiút s *szarvával felhasította a gyermek hasát*. A megvadult őz továbbá garázdálkodását a kisfiúval lévő pulikútya akadályozta meg. A pulikútya belesimpszkodott az őzikébe és addig harapdálta, amíg sikerült elkergetnie. A sérült kisfiút gyors orvosi segítséggel sikerült megmenteni az életnek.

Óriáshattyu két kishattyujával.

Egy amerikai tengerészünnepélyen általános tetszést aratott ez az érdekes csoport, amelyet ügyes matrózok készítettek.

Hová lett? ...

*Hová lett a kondorosi csárda?
Hová lett a csaplárnének lánya?
Nem méri már a bort a bojtárnak,
Nem méri már a számadójának.*

*Bogár Imre, hogyha visszajönnél,
Kondorosra már hiába mennél.
Nem áll már a kondorosi csárda.
Isten tudja, hol van a csaplárja.*

CSIPAI MIHÁLY (Csongrád).

Bojtár vagyok ...

*Bojtár vagyok, juhászbojtár,
Esző verte subám.
Nincsen földem, lovam, ökröm,
Kint lakom a pusztán.
Nádas kunyhó kis hajlékom,
Nincsen uras vágyam.
Illatozó kakukfűből
Vetem meg az ágyam ...*

*Akácárnyas fehér tanya
Utját sokat járom ...
Éjjélszemű kis galambom
Elveszlek a nyáron ...
Kis kunyhóm lesz birodalmad,
Kerted a nagy róna.
Vadvirágok tengerében
Te leszel a róza ...*

TÁOR ISTVÁN (Csepel)

Istenkutató,

*Mikor először könyvhöz jutottam,
Vele mindjárt magányba futottam.
Lélegzetfojtva lestem, hogy mi jön,
Várakozásban telt el az időm.*

*Minden kis mondat esemény volt,
Gyakran talált elmélyedve a hold,
Amit akkor olvastam, belém nőtt.
A holt betűk között keresgetém Őt.*

*Kit magamba sohase találtam:
Istent megismerni volt hő vágyam!
Akkor elveszett részemre a föld,
Láttam sok olyant, mi mindent betölt:*

*Hegyormot, mely az égboltra felér,
Szüzet, kinek a keble hófehér,
Eszményt, amelyért halni érdemes,
Hóst, aki a korának bérce lesz.*

*Tudományom már garmadában állt,
De a lelke megoldást nem talált.
Amit emberész összehalmozott:
Nem volt egyéb, mint hamu és homok...*

*S egyszer, amint a könyvet becsuktam
S tekintetem a felhőkbe furtam,
Akit eddig hiába kerestem:
Ott trónolt fönt, a magas egekben!*

KUNFÖLDY JÁNOS (Kiskőrös).

PÁSZTOR TŰZ

A magyar kutyafajták megbecsülése

Csonka Abauj-vármegyének néhány községe még 1926-ban figyelemreméltó kezdeményezést tett. Bevezették a tiszta fajtájú magyar kuvasz komondor kutyák tenyésztését. Olyan „magunkét” megbecsülő szeretettel és szívós kitartással fogatosították ezt, hogy ma már nemcsak a legéberebb, legbátrabb, legokosabb, legszebb és leghüségesebb házőrzőkkel büszkélkedhetnek, de üzletileg is jól bevált ez nekik. Keresve-keresik fajtisza magyar kuvasz és komondor kutyákat, s egy-egy szebb példány kutyakölyökért 80—100 pengőt megadnak nekik.

Öröm leírni, hogy ennek a dicséretes abauji példának most Borsod-vármegyében is követői akadtak. Itt Mogyoróssy István vármegyei másodfőjegyző vette kezébe a magyar kuvasz és komondor kutya tenyésztés ügyét és két évi munkásságának szép eredményeül 17 borsodi község képviselőtestülete hozott olyan határozatot, hogy községeikben jövőre csak a magyar kuvasz és komondor kutya fajták tenyésztését engedélyezik. Ezekben a községekben mindennél megalakultak az alapszabály szerint működő ebtenyésztő társulatok. Érdekes felemlíteni azt is, ezt a derék törekvést Borsod-vármegye közgyűlése is annyira értékelte, hogy az ilyen irányú ebtenyésztés támogatására négyezer pengőt megszavaztak.

Látszólag helyi vonatkozású kis dolog ez, én azonban a közelgő magyar virradat egyik első fényvillanásának látom és érzem ezt. A visszatérést a régi könyvelmi elvetett „magunkéhoz”. Mert mindenben az idegent majmolván, nem csak a kutya fajtákat hagytuk mi elkorcsosulni és pusztulni; hanem ugyanez a szomorú igazság áll a mi ősi: nemes ló, szarvasmarha, birka, disznó és szárnyas jószág fajtáinkra, sőt viseletünkre, nótáinkra, táncunkra, sok évezred óta örökölt uri szokásainkra, meséinkre, építkezéseinkre, furó-faragó művészetünkre, de minden, minden a különvált magyar jellemet kifejező és megelevenítő gyönyörű virtusainkra is.

Ez az egyik főoka és magyarázata, hogy vezéri népből ennyire lezüllöttünk és a népek szemétdombjára buktunk. Feladtuk, eladtuk, nem becsültük a magunkét; tehát másoktól sem követelhetjük, hogy kiválasztott népként becsüljenek és csodáljanak minket a nemzetköziség önként vállalt zsidogópiaci idegen rongyaiban, — ugy-e bizony, én édes magyar testvéreim! Eppen azért nagyon tudok örülni, hogy néhány derék községben

észrevették legalább a fajtisza remek ősi magyar komondor és kuvasz kutyák hiányát és újból öntudatosan tenyésztetni kezdik azokat... A többire is így majd rájönnek, bizony mondom!

MÓRICZ PÁL

Szobrot akarnak állítani Nagyatádon Nagyatádi Szabó Istvánnak. Nagyatád községben Goritzky Nándor főjegyző kezdeményezésére mozgalom indult meg, hogy Nagyatádi Szabó Istvánnak szobrot állítsanak a községben.

Kétmázsás baracktermés egyetlen fán. Kelety né, Surányi Carola báróné Nyiregyháza melletti sóstóhegyi gazdaságában a baracktermés óriási volt. Az egyik fárol 207 kilogramm elsőosztályú kajszinbarackot szedtek le.

Igazi falusi lakodalom az Esztergomi Héten. Érdekes látnivaló kerül bemutatásra az esztergomi Nagyboldogasszony-Hét ünnepeinek során. Augusztus 13-án a földmivések műkedvelő gárdája igazi falusi lakodalmat mutat be, annak minden szertartásával, mondókájával és diszes külsőségeivel együtt. Kipróbált vőfélyek és násznagyok színes köszöntőkkel hívják meg a vendégeket, kéri ki a menyasszonyt és adják át a vőlegénynek, majd a lakodalmi vacsora elfogyasztására kerül a sor.

Negyvenkét szurás éntett feleségén egy féltékeny férj. Nagy Sándor bicskel lakos állandóan féltékenységgel gyötörte feleségét. Emiatt napirenden voltak közöttük a veszekedések. Tegnap délután nagy sikoltozás verte fel a falu esendjét. Az emberek Nagy Sándor házához rohantak, amelynek udvarán véres késsel kezében dühöngött az idősebb ember. Megérkeztek a csendőrök is, behatoltak a lakásba és ott találták véresen Nagy Sándor feleségét és az asszony első házasságából született fiát, Szabó István tizenkilencéves legényt. Megállapították, hogy az asszonyt negyvenkét szurás érte, míg a legényt kilenc helyen sebesítette meg a mostoha apa. Nagy Sándort a csendőrség letartóztatta.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Milyen vallásuk voltak az aradi vértanúk? 2. Miért nincs a „Vasárnapi”-nak sportrovata? 3. Hány belga király uralkodott eddig és kik voltak? (T. A., Kecel). — **Felelet:** Kiss Ernő, Schweidl József, Aulich Lajos, Knéich Károly, Lahner György, Lázár Vilmos, Nagy-Sándor József, Pöltenberg Ernő, Török Ignác, Vécsey Károly gróf római katolikusok voltak. Desseffy Aurél református, Leininger Károly gróf evangélikus és Damjanich János görögkeleti vallású volt. 2. Helyszüke miatt nem vezetünk sportrovatot; de a nagyobbjelentőségű sporteseményekről híreink között, vagy képeinkben állandóan beszámolunk. 3. A londoni kongresszus 1830-ban elismeri a

belga királyságot és kimondja Belgium örökös semlegességét. Uralkodó család: Szász-Coburg-Gotha; királyaik: I. Lipót 1831—1864; II. Lipót 1864—1909; I. Albert 1909—1934; III. Lipót 1934 február hó 23-án lépett a trónra.

Kérdés: Kis családi házat szeretnék építeni, hol kaphatnék hosszulejárathat építkezési kölcsönt? (G. J. N., Sárkereszt). — **Felelet:** Forduljon kérésével az Országos Falusi Kislakásépítési Szövetkezethez (Budapest, V., Nádor-u. 28., IV. e.), ha az intézet által előírt feltételeknek megfelel, úgy áruhitelben fogják részéssíteni.

Kérdés: Hosszu idő óta házilag sütjük a kenyeret, most is a szokott módon, korpa-élesztővel és 4 fillér ára sörélesztővel sütöttük a 9 kilogrammos kenyeret. Negyednapra azonban a kenyér nyúlóssá és ragadóssá vált, ugyhogy táplálkozásra nem használhattuk. Mi lehet ennek az oka? (M. I., Hódmezővásárhely). — **Felelet:** Nyári meleg időben kevésbé korpa-élesztőt kell használni, mert az erjedés ilyenkor erőteljesebb és ez a tovább erjedés okozza a kenyér megsavanyodását és ragacsosodását.

Kérdés: 2500 korona értékű hadikölcsönkötből van, részesülhet-e utána segélyben, mivel nő és vagyonatlan vagyok és az eltartóm védett birtokos? (K. L., Barabás). — **Felelet:** Igen. Adjon be kérvényt a jegyzői hivatal utján a belügyminisztérium illetékes osztályához. Olvassa el mai számunk erre vonatkozó cikkét.

Kérdés: Hol kaphatok és mennyért olyan szótárt, amelyből a magyar helyesírást elsajátíthatom? (Ifj. Sz. G., Földes). — **Felelet:** Ajánljuk a Magyar Tudományos Akadémia kiadásában megjelent: Helyesírási Szótárt; kapható kiadóhivatalunkban 1 pengő előzetes beküldése mellett.

Kérdés: Mi az értéke a Budapest-lipótvárosi Bazilika nyereményorszjegyek? (Hangya, Kiszombor). — **Felelet:** Értéke darabonként másfél fillér.

Kérdés: Mi a címe a Magyarországi Űrhadsereg mentőmisszió főhadiszállásának? (Egy északmagyarországi előfizető). — **Felelet:** Budapest, VIII., Röck Szilárd-u. 6.

Kérdés: 1. Régi keletű sérveket a betegségével milyen ipart érdemes tanulni? 2. Iparengedély megszerzéséhez szükséges-e a 2 évi segédidő igazolása? (P., Hajagos). — **Felelet:** 1. Ha tagja a betegségyőzőnek, úgy igen. 2. Nem tudhatjuk, hogy mihez van hajlama s ezért nincs módunkban hivatást ajánlani. 3. Igen; akiknek érettségi bizonyítványuk van, elég egy évet igazolni.

Kérdés: Mi a címe Balázs Árpádnak és Nedeczky Antalnak? (T. I., Csepel). — **Felelet:** Az első: Budapest, I., Horthy Miklós-u. 36., I. 6.; míg a második: „Levente” szerkesztősége, Budapest, V., Alkotmány-u. 3. A többi három zeneszerzőt nem ajánljuk. Másik kérdésre jövő számunkban válaszolunk.

Kérdés: Lehet-e pénz kiküldeni Amerikába azoknak, akik itt eladták birtokukat és a befolyt vételárat odakint akarják felhasználni? (3071. sz. előfizető). — **Felelet:** Csak a Magyar Nemzeti Bank utján lehetséges. Forduljon közvetlenül hozzájuk kérésével. Címe: Budapest, V., Szabadság-tér 6—7.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

D. J., Pécs. Forduljon felvilágosításért a járási népgondozó kirendeltséghez. Nem hiszünk, hogy el tudna helyezkedni, akár a térképészeti intézetnél, színházaknál, vagy filmgyárnál. Itt közöljük a kért címeket: Térképészeti Intézet, Budapest, II., Olasz-fasor 7/9; M. kir. Operaház, VI., Andrassy-u. 22.; Nemzeti Színház, VIII., Rákóczi-ut 35/37.; Hunnia Filmgyár Rt. VII., Gyarmat-u. 39.; Gottsieg Antal filmreklámok, II., Káplár-u. 7.; Magyar Film Iroda, IX., Hungária-körut 274. — **Ifj. N. I., Szendrő.** Rejtvényeiből közlünk. — **J. I., Kilimán.** Válogatunk belőlük. — **T. A.-né, Kecel.** Rejtvényeiből válogatunk. — **P. A., Rábacsanak.** Agyonhallgatásról szó sincs; nyár van, ez a szabadságok ideje és a bírálóbizottság több tagja szabadságát töltötte; rövidesen sor kerül az eredményki hirdetésre; kár rögtön vádaskodni és konzekvenciákat lenonni. — **N. K., Hajdubajos.** Sajnálattal közöljük, hogy kérdésnek nincs módunkban eleget tenni. — **Fiatlal gazda.** A kért címek: Eszterházy Pál gróf uradalmi jószágkormányzósága, Réde. Veszprém vm.; Feste-tich Dénes uradalmának jószágkormányzósága, Kaposvár; Gr. Zichy-u.; Frigyes főherceg uradalmi jószágkormányzósága, Magyaróvár; kalocsai káptalani hitbizomány központi irodája, Kalocsa; Coburg herceg uradalmi vezetőségének címét nem tudtuk megállapítani.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, augusztus hó 5-én. Állat- és kirakodóvásár: Abádszalók.

Hétfő, augusztus hó 6-án. Állat- és kirakodóvásár: Ádánd, Balassagyarmat, Érd, Himesháza, Jászárokszallás, Kecskemét, Kenderes, Kétegyháza, Komárom, Mékényes, Mezőkeresztes, Mezőtúr, Nádudvar, Örkény, Pápóc, Pásztó, Pécs, Rakamaz, Sárkeresztúr, Sárovar, Sopron, Üllő, Várpalota, Veszprém. — **Állatvásár:** Eger. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Somogyárd, Vése. — **Marha- és kirakodóvásár:** Nagcsákány, Nagykapornok. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Rakamaz. — **Kirakodóvásár:** Vaja.

Kedd, augusztus hó 7-én. Állat- és kirakodóvásár: Beled, Jászszentandrás, Mezőtúr, Mihályi, Nagyörzsöny, Nagyecsed, Pásztó, Sellye, Sóskut, Vásárosnamény, Velence. — **Állatvásár:** Sátoraljaujhely, Szikszó. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Kerkasztmniklós, Nagykanizsa.

Szerda, augusztus hó 8-án. Állat- és kirakodóvásár: Somberek. — **Állatvásár:** Csorna.

Csütörtök, augusztus hó 9-én. Állat- és kirakodóvásár: Berettyóújfal, Bodvaszilás, Györszentmárton, Kiszombor, Lövő, Mélykut. — **Állatvásár:** Devecser. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Csabrendek, Hedrehely.

Péntek, augusztus hó 10-én. Állat- és kirakodóvásár: Bő, Derecske, Dömsöd, Gyoma, Szentdienes, Tolna. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Berzence (bizonytalan), Nagyberki, Vasvár. — **Marha- és kirakodóvásár:** Szentgyörgyvölgy.

Szombat, augusztus hó 11-én. Állat- és kirakodóvásár: Gyoma. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Kaposmérő.

Arany- és ezüstpénzek ára

1934 július hó 31-én.

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 27 fillér; kétkoronás 54 fillér; ötkoronás 1 pengő 46 fillér; régi egyfontos 75 fillér.

Aranypénzek: 1 darab 20 koronás arany 34 pengő; 10 koronás 16 pengő 60 fillér; Napoleon-arany 33.80—33.60 pengő.

14 karátos törtarany (gyűrű, karperec, fülbevaló, stb.): grammonként 3 pengő 15 fillér.

Szinezüst kilogrammja 72—72.10 pengő.

Színarany kilogrammja: 5620—5600 pengő.

T R É F Á K

Kitünő üzlet

Egy sarkutazó utikalandjait meséli és többek között megemlíti, hogy ott az éjszaka sokszor négy hónapig tart.

— Na, — szól közbe Grün — akkor ott fényes üzleteket lehet csinálni?

— Hogy-hogy?

— Hát, ha például egy este beállít a hitelező a pénzért és az ember négyhavi haladékat akar nyerni, akkor csak azt kell neki mondani, hogy *jöjjön el holnap reggel.*

Megfordítva

Pálinkás koma az utcán hirtelen rosszul lesz, mire köré seregenek a járókelők és egy orvos is akad, aki egy kis fiut beküld a kávéházba konyakért.

Meghozzák a konyakot és azt mondja az orvos:

— Két ember tartsa, egy pedig öntse bele a konyakot.

Erre a koma felemelkedik és elhaló hangon így szól:

— Megfordítva. *Egy ember tartson és kettő öntse belém a konyakot.*

Most már mindent tud

— Mondd kérlek, milyen ember ez a Palotai?

— Közelebbi részleteket nem tudok róla, de annyit mondhatok, hogy csak egyetlen egyszer nem esküdött hamisan.

— Mikor volt az?

— Amikor a vagyontalansági esküt letette.

Oh azok a nők!

Két jóbarát találkozik egy ujság kiadóhivatala előtt. Az egyik kezében egy levelet van és borzasztóan le van verve.

— Mi az, — kérdi tőle a másik — mi történt veled, hogy ugy oda vagy?

— Ne kérdezd, kérlek, — mondja kétségbeesve az első — az ember nem is hinné, hogy milyen hamisak a nők.

— Mi történt?

— Képzeld csak: tegnapelőtt feladtam az ujságba egy apróhirdetést, hogy életerős, fess, egészséges kereskedő sürgősen megköszönlje. Ma elmentem a válaszokért és az első levelet, amit felbontok, a *menyasszonyom* írta.

A megváltozott vélemény

Schwarcné szemrehányóan mondja az urának:

— Tudom én, Adolf, hogy csak a pénzemért vettél el.

— Na, hálistennek, hogy megváltozott rólam a véleményed, — mondja Schwarz.

— Mi az, hogy megváltozott?

— *Tegnap még azt mondtad, hogy hülye vagyok.*

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

+	6	6	6
	6	6	6

(Beküldte Szébényi Gizi Gencshátpusztáról.)

2. Szórejtvény.

T	T	i
O		

(Beküldte Szűcs János Perekedről.)

3. Szórejtvény.

j	ó	d	t	á	p	l	á	l		
								s	é	g

(Beküldte ifj. Csokonyay Nagy József Kaposszentbenedekről.)

4. Szórejtvény.

d	r	á	g	a	s	á	g			
							e	l	m	e

(Beküldte Kovács József Délegyházáról.)

5. Pontrejtvény.

. 1 . u . t . k . r . g . s . é . i . ő .

(Beküldte Ila Sándor Felsőmocsoldáról.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a 34-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 28-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Pontrejtvény: **Tatatóváros.** 2. Szórejtvény: **Varrógép.** 3. Szórejtvény: **Bírodalom.** 4. Szórejtvény: **Japán.** 5. Szórejtvény: **Hangverseny.**

Megfejtették: Karkos György, Peták Vilmos, Csete Rózsa, Vezér Emil, Jakab Imre, ifj. Dobos György, Molnár Ferenc, özv. Sólyom Gyuláné, Niklai István és Gelencsér Vendel, ifj. Nagy István, ifj. Kraszkó János.

Jutalomkönyvet nyertek: **Peták Vilmos (Kiskundorozsma)** és **Csete Rózsa (Kemenesszentmárton).**

A 29-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

A BUDVÁRI LAKODALOM

27

Regény a székely ősidőkből ★ Irla Földes Géza

Az előkelők ajkán is elnémult a szó s lenn a közönség is csodálkozva tekintett hol jobbra, hol balra. A kételkedés és a hitetlenség ült valamennyi arcon.

De talán senkit sem lepett meg annyira ez a kijelentés, mint Jolánt. Ott állott, szólni sem tudott. Ez a nap máskülönben is éppen őt gyötörte meg a legjobban. Ami vele történt, az amugy is bőségesen elég arra, hogy azt soha el ne felejtse. És ime, egy új eset, melyet sehogyan sem tud megérteni. Tünődött magában, hogy lehet ő a Tálitoppos nővére?

A hosszú és kínos csendet újra Csicserné törte meg.

— A törvén törvén! Már nem is kell találgatni, tuggyák tisztán, ki ez a cevere.

— Nem szégyelli magát? — zudult fel egyszerre a közönség s mint-ha álmából riadt volna fel mindenki, valóságos áradattal indult meg a sok sértő szó feléje.

— Fogja be a száját! Gyalázatos méregkeverő! Égetni való boszorkány! — és ez talán még sokáig így tartott volna, ha az öreg Tiborc csendet nem int, hogy beszélni akar.

Arca egészen elsápadt a fájdalomtól s hangján is megérezte, hogy nem a szíve szerint kell most neki beszélni.

— Sajnálom... nagyon sajnálom, de úgy van: a törvény törvény. S a törvény akkor is szent, akkor is meg kell tartani, ha a szívünk vérzik belé. Ugy tudjuk ezt mi is mindnyájan, hogy a törvény világosan rendel: a rabonbán csak idevaló leányt vehet feleségül. Idegent pedig csak akkor, ha az külföldi fejedelmnek a leánya, vagy annak a rokonságából való...

— Hajják? Más es tuggya a törvényt, nem csak én! — kiáltja közbe Csicserné s hogy szavainak még nagyobb súlyt adhasson, felállott és úgy tapsolt.

A nép zugott, az urak egymásra kételkedő pillantást vetettek és ebben a pillanatban senki sem tudta, mit hozhat a jövőndő.

Ezt a kétséges helyzetet az öreg Zandur bölcsesége oldotta meg.

— Egyelőre felesleges minden feleselgetés. Így országos dolgot elintézni soha sem lehet. Összehívom a nagytanácsot törvénykezésre. Az majd elvégzi és megkeresi, hol van az igazság.

Erre aztán mindnyájan elcsendesedtek s még Csicsernének sem lehetett ellene semmi kifogása. Csak Tálitoppos lépett Zandur elé.

— Nagy uram, alázattal kérem, a törvénylátással várjanak két hétig, amíg én Besenyőországot megjárom. Egy hét oda, egy hét vissza ez az ut. Meglássák, nagy bizonyosságot hozok én onnét a Jolánka származásáról.

— Kinek van erre szüksége? — sivitja Csicserné.

— Az igazságnak! — mondja Tiborc és utána valamennyi számottevő tagja a gyülekezetnek.

— Ugy lesz. Két hét múlva vége-zünk! — jelenti ki határozottan Zandur s ezzel aztán a gyűlésnek vége is szakadt.

Az urak helyeikről mind felkeltek s a legnagyobb csendben szétoszlottak s néhány perc alatt már senki sem volt az egész nagy térségen.

Csak Csicserné nem mozdult még. Ott ült a helyén. Boldog volt, mert nem kellett beérnie a pusztá gyanúsítással. Tálitoppos ettől őt megmentette s egész bizonyosságot állított az urak elé.

Leke alig tudott betelni a gyögyörüségtől, amit a gyalogbótos kijelentése okozott. Látta azt a nagy kavardást, ami a lekekben néhány perc alatt végbement. Szóval boldog volt, mert még az öreg Tiborc is neki adott igazat.

Végre aztán nagy nyugalommal és minden zajgatás nélkül ő is felállott, hogy távozzék. Vetyegő ezt az oltár mögül jól látta s azonnal hozzá sietett, hogy segítsen neki a lépcsőkön lemenni. E közben aztán azt is megkérdezte:

— Hát nagyasszonyom, milyen volt a tanács?

Csicserné felelet helyett elkezdett rettenetesen kacagni.

— Hihih! Hahahaha! Brühühü!... No e szép sógorág!

És erre, mintha csak hitták volna, iszonyatosan összeverve, tépett ruhában, véres arccal Csámpás szaladott be.

— Édesanyám, jaj be megvertek! — és sirva kapaszkodott az anyja szoknyájába.

— Nono, mi lelt? — kérdi Csicserné is nagyon megijedve.

— Mi. Hát nem lássa? Még kérdezi? ... Ugy-e, most es aszongya, én vagyok az ostoba?

XVI.

Kétségek között

Ha a leányválasztásról abban az időben újságírók számoltak volna be az olvasó közönségnek, úgy kezdték volna a tudósításukat: Budvárán a leányválasztás ünnepe botrányba fulladt. Ezt nem is lehetett eltagadni, mert semmi sem úgy sikerült, ahogy azt szerették volna, vagy még helyesebben mondjuk: ahogy ennek végződnie kellett volna. Arra igazán senki sem számíthatott, hogy Csicserné ilyen pokoli módon fogja összekuszálni az egész dolgot. De legjobban az bántott mindenkit, hogy ezuttal Csicserné teljes diadalt aratott. Mert a törvény olyan világosan rendelkezik, hogy azt még félremagyarázni sem lehet. Ha Jolán székely volna, lehetne olyan szegény, mint a templom egere, senki sem tudná a rabonbánt abban megakadályozni, hogy feleségül vegye. De idegen az istenadta, nem itt született.

Arról talán még lehetett volna vitatkozni, hogy származását, ha nem is ismerjük, magas rangjára sok a bizonyíték, hiszen fejedelem házában nőtt fel. Az igaz, hogy ott csak fogadott gyermek volt, de az is igaz, hogy Budhám a besenyőkán sátorából hozta el. Hogy Jolán a kán csakugyan apja volt-e, ezt eddig soha sem tudakolták s csak holmi mendedmondák után beszéltek, hogy a kán sem volt az apja. De ezekről már nem lehet beszélni. A törvény világosan megmondja, hogy a rabonbánt idegen származású leányt csak akkor vehet feleségül, ha az külföldi uralkodó leánya, vagy legalább annak a rokon-ságából való. És most elé áll egy szegény házaló kereskedő. Ez a meghatározottabban kijelenti, hogy Jolán neki a nővére, többé már senki sem kételkedhetett a Jolán szegénysorsu származásában.

Ezzel a kijelentéssel tehát minden reményesség összeomlott. Egyik-másik még csak abban reménykedett, hogy Tálitoppos besenyőországbeli utazása hátha hoz valamelyes jobb fordulatot. Ebben azonban nagyon kevesen bíztak. Legfőlegb úgy kapaszkodtak belé, mint a vízben fulladozó a szalmaszálba. Lehangolt és szomorú volt itt mindenki s az emberek bosszuságát még fokozta a Csicserné kihívó viselkedése és a lépten-nyomon hallható dicsekedése.

Az idesereglett székelyek is éppen ilyen leverték voltak. Nem talált senki a helyét. A közelállók el is utaztak mind haza. Megtehették, mert akármikor könnyen visszajöhettek. Minek töltsék hát itt az időt hiába? **(Folytatjuk.)**

Szinaranyat, ezüstöt és érmeket

magas áron vesz és elad, valamint tőzsdével megbízásokat vállal **BARNA-BANK.**

Budapest, V., Nádor-utca 26.

Telefon: 213—16., 104—67.

VASÁRNAP

BUDAPEST, V., BÁTHORY-U. 24.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak július hó 31-én.)

GABONATÖZSDE.

Készárúpiac: *Buza:* tiszai, ó és uj 77 kg-os 16.05—16.25, 78 kg-os 16.20—16.40, 79 kg-os 16.35—16.55, 80 kg-os 16.45—16.65, felsőtiszai, uj 77 kg-os 15.85—15.95, 78 kg-os 16—16.10, 79 kg-os 16.15—16.25, 80 kg-os 16.25—16.35, duna—tiszai, uj, fejmegyei, uj, dunántuli, uj, pestvidéki, ó, bácskai, ó 77 kg-os 15.75—16, 78 kg-os 15.90—16.15, 79 kg-os 16.05—16.30, 80 kg-os 16.15—16.35.

Pestvidéki rozs 10—10.10, egyéb 10—10.10; *takarmányárpa*, elsőrendű 11—11.10; másodrendű 10.50—10.75; *zab*, ó 11.65—11.90; uj 10.80—10.90; *tengeri*, tiszántuli 10.15—10.25; *buzakorpa* 8.90—9; 7-es liszt 14—15; 8-as liszt 12—12.25 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. *Buza* októberre 16.33—16.35; márciusra 17.30—17.31.

Ros októberre 10.63—10.65; márciusra 11.60—11.62.

Tengeri augusztusra 10.05—10.07; szeptemberre 10.25—10.27 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiaci jelentés. (Mauthner Ödön megtermelő és magkereskedelmi r.-t. heti jelentése.) *Biborhere.* A kínálat kisebb-mérvű. *Szöszösbükköny.* Ajánlatok nagyobb mértékben érkeztek, ily helyzetnél ára csökkent. *Pannonbükkönyek* valamivel jobb kereslete van, ára változatlan. *Mák* iránt jó érdeklődés mutatkozik, szilárdabb irányzatnál ára emelkedett. *Lencse.* A termékjelentések igen kedvezőtlenek, ára emelkedik. *Repcebén* az üzlet csendesebb. *Muharmagra, csibehurra, kölesfélékre és tarlórépamagra* rendelések, az időnyhez viszonyítva, kielégítő számban érkeztek. — *A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos jegyzései nyersárúért 100 kg-ként budapesti paritásában:* repce 23—23.75; mák (kék) 54—56; borsó, Vikt. 24—28; expr. 19—21; lencse, nagy 45—55; közép 35—40; biborhere 88—100; szöszösbükköny 76—86 pengő métermázsánként.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 9.60 borsóhéj 10, borsókorpa 10, buzakonkoly 8.50, konkolydara 9, lenmagpogácsa 13.25, napraforgópogácsa 11.50, répaszelet, szárított 11.50, rozskonkoly 7, rozskorpa 9.25, rozstakarmányliszt 11, tökmagpogácsa 14.50 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű uj 5.50—5.80, harmadrendű uj 4.20—4.50, muharszéna 6.20—7.50, lucernaszéna 6—8, zabosbükkönyszéna 5.50—6.20, zabtakarmány 4.60, alomszalma elsőrendű 4.30, másodrendű 3.40—4 pengő métermázsánként, zsupszalma kéréje 30—40 fillér.

Cirowszakál, takarószalma átlagárban métermázsánként 34—36, belés szalma átlagárban 26—28 pengő métermázsánként. *Cirowskag* 8 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökrök (tarka) és beállítani való tinó 40—44, elsőrendű belföldi jármosökrök (fehér) 40—44, másfél éves tinók 38—40, másfél éves üszök 38—40, fiatal, friss fejű tehén 50—55 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Borjuvásár. Elsőrendű 56—61, kivételesen 64—66, másodrendű 50—55, harmadrendű 40—49 fillér kilogrammonként, élősúlyban.

Vágómarhavásár. Bika, tarka, másodrendű 46, tehén, tarka, másodrendű 39 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Sertésvásár. Elsőrendű nehéz 74—76, kivételesen 78—79, szedett közép 69—71, silány 62—66 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Lóvásár. Igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 210—440, igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 210—390, alárendelt minőségű 40—200, vágó 40—140 pengő darabonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal ürök, darabonként 50 kg sulyban 38—40, prima fiatal bárányok, darabonként 40—42½ kg sulyban 38—40 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, 3 kg sulyelonással.

Gyapju. A gyapju piaci helyzete az elmúlt héten nem változott. Kötések alig jönnek létre és így az árak csak névlegesen jegyezhetők 1.00—2 pengő.

Nyersbőr. Marhabőr 45 kg-ig magyar 0.65, tarka 0.75, borjubőr hosszú lábbal 1 pengő kilogrammonként.

Tej és tejtermékek: teljestej 32, lefőlőzött tej 8—10, tejszín 240—280, tejfel 120—150 fillér literenként. Centrifugált vaj 240—260, szedett vaj 200—220, tehénúró 50—80, juhsajt 150—200, grói 220—240, trappista 160—220, emmentáli 220—320 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. *Élőbaromfi:* Tyuk 1.60—2.50, csirke 0.70—2.20, ruca 1.50—2.50 pengő darabonként. — *Leölt baromfi:* Tyuk 1.20—1.50, csirke 1.60—2.60, ruca, hizott 1.20—1.60, lud, hizott 1.20—1.60, libamáj 3—6 pengő kilogrammonként. Teatojás 5—6, főzőtojás és apró 3.5—4.5 fillér darabonként.

Zsir és szalonna: Szalonna, olvasztani-való 1.04—1.24, sózott, kenyér 1.30—1.60, füstölt 1.40—1.60, háj 1.20—1.36, tepertő, zsíros 1.20—1.80, sertészsír, helybeli 1.20—1.28 pengő kilogrammonként.

Halpiac: Ponty, élő, nagyság szerint 1.40—1.60, harsca 2—3.60 pengő kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz, háziszappan. Paprika, édesnemes 4.40—5.60, félédes 4—4.40, rózsza 3.20—3.60, erős 2.80—3.20, kereskedelmi 2.40—2.80, mák, kék 0.64—0.88, pergetett méz 1.20—1.40, háziszappan, szín 1.20—1.40, közönséges 0.80—0.96 pengő kilogrammonként.

Zöldség: Sárgarépa 3—20 (1 cs.), petrezselyem 3—16 (1 cs.), zeller 2—8 (1 drb), kalarábé 1—5 (1 drb), karfiol 40—180, vöröshagyma, makói 10—16, közönséges 8—12, fokhagyma 16—40, cékla 10—20, fejeskáposzta 8—16, savanyított

káposzta 26—40, kelkáposzta 10—24, vöröskáposzta 15—30, fejessaláta 2—10 (1 drb), tormá 40—120, burgonya, ősz, rózsza 8—20, nyári, rózsza 8—12, Ella 6—10, tömör csiperkegomba 100—240, mezei csiperke 100—160, szegfűgomba 100—160, éti vargánya 100—160, zöldpaprika, apró, hegyes 20—50, nagy, tölteni való 12—50, tök, főző 3—6, paradicsom 8—20, zöldbab 16—32, vajbab 12—36, zöldborsó, hüvelyes 40—60, sóska 10—24, parraj, tisztított 12—24, feketeretek 10—20 fillér kilogrammonként. Hónaposretek csomóként 6—12, zöld tengericső darabonként 1—5 fillér.

Gyümölcs: Alma 16—60, körte 20—60, ringló 18—32, szilva, nem magvaváló, vörös 10—22, kajszibarack 32—70, görög-dinnye 16—24, sárgadinnye 16—32, őszibarack, nem magvaváló 24—120, csemege-szőlő 32—80, dió 110—140, dióbél 320—440, mogoró, olasz 240—300, mogoróbél 300—360, héjazott mandula 320—600 fillér kilogrammonként.

Borpiac. Kistermelőknél alacsonyfokú borok hektoliterfokónként ab pince 1.50—1.65, 10 fok körüli áru 1.60—1.70 pengő, lényeges vásárlási kedv azonban még ezeknél az árnál sincs. Alacsonyfokú uradalmi tételek ab állomás 1.60—1.70, 10 fok körüli áru 1.70—1.90, 11 fok körüli áru 1.90—2.10, 12 fokos áru 2—2.40 pengő hektoliterfokónként. A szőlő állása általában kedvező, a fejlődés szép és zöld-fehér árura cukorfokónként és hektoliterenként 0.80—1 pengős árban hallani egy-egy elővételről. Egyelőre csak korai csemege-szőlőt szüretelnek, borszőlő szüretelése csak augusztus végére várható.

Szesz és szeszitalok. A szeszárak változatlanok. A detailforgalom is esendés. *Gyümölcspalinkát* 3—3.10, *seprőpalinkát* 3.30, *ó nyári szilvőriumot* 3.60—3.70, *ó kék árut* 5, *eperpalinkát* 3.40 pengőért ajánlottak 10.000 literfokónként, plusz 3 százalékos forgalmiadó.

Fapiac. A fenyőfapiac forgalma gyenge, mert a fakikereskedők tartózkodnak nagyobb készletek beszerzésétől. Az árak szilárdak. A fázisadó a fűrészárut mintegy 6, a faragott fát 2.50 pengővel drágította meg. *Tüzifában* a kereslet élénkebb, de a kínálat is ennek megfelelő. Az aprított bükkfa ára 4.30—4.50, a cserfáé 4—4.20 pengő métermázsánként, Budapestben, házhoz szállítva. *A keményfaüzlet* a belföldi szükséglet ellátására szorítkozik. Főként csak bükk, tölgy-, nyár- és diófában van kisebb kereslet.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára július hó 31-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többbe kerül száz darab:* Angol font 1725—1765, dollár 340.40—344.40; kanadai dollár 340—350; német márka 136—137.60; svájci frank 110.70—111.65 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab:* Csehkorona 14.02—14.20; szerb dinár 7.80—8.30; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 64.75—65.35; román leu 3.42—3.46; bolgár leva 4—4.15; olasz lira 29.90—30.25; osztrák schilling 80—80.70 pengő.

KIADÓTULAJDONOS:
„FALU” ORSZÁGOS FÖLDMIVES-
SZÖVETSÉG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1934. AUGUSZTUS 5—11.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap VIII. 5

9.15: Hírek. 10—10.55: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál dr. Vass Vince kecskeméti lelkész. 11—12.10: Egyházi ének és szentbeszéd a királyi udvari és várplébánia-templomból. Szentbeszédet mond P. Besnyő Gyula pálosatya. 12.15: Közvetítés Miskolcra: Lévay József szobrának leleplezési ünnepsége. 12.30: Az Operaház tagjából alakult zenekar; komoly zene-művek. Szünetben: „Rádiókrónika”. Elmondja Papp Jenő. 15: Sámí István m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő: „A csemegezőlő termelése, eltartása és értékesítése”. 15.45: Szegedi Farkas Jóska cigányzenekara. 16.30: „A magyar gyár-iparról”. Knob Sándor előadása. 17: Kálvin Jenő zongorázik; komoly zeneművek. 17.40: „Zsófi”. Bibó Lajos elbeszélése. 18.10: Hanglemezek; operaáriák. 19.20: Színműelőadás a Studióból: „A szabin nők elrablása”. Bohózat 4 felvonásban. Irta Schönthan Ferenc s Schönthan Pál. Utána kb. 21: Hírek, sporteredmények. 21.30: A Mária Terézia I. honvédegyalozred zenekara; szórakoztató zene. 22.45: Len Baker jazz zenekara, Weygand Tibor énekszámával. 23.45—1: Bura Sándor cigányzenekara.

H é t f ő

6

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: 1. A régi jóvilág 16-kötől. 2. A nap hatása bőrünkre (Felolvasások). Közben: Hanglemezek. 11.10: Vizjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Czicza József cigányzenekara. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Losonczy-Schweitzer Oszkár szalonzenekara; szórakoztató zene. 14.40: Hírek, piaci árak. 15.30: A rádió diákfelőrája: „Afrikai népszokások”. 16—17.05: A bayreuthi ünnepi játékok keretében Wagner Richard „Walkür” című zenedrámája első felvonásának közvetítése. 17.15: „Wagner-Bayreuth”. Papp Viktor előadása. 18—19.30: A „Walkür” második fel-

vonása. 19.40: Számadó Ernő verseiből ad elő. 20: „Nyelvbottlások”. Halász Gyula előadása. 20.30—21.40: A „Walkür” harmadik felvonása. Utána kb. 21.50: Hírek, stb. 22.10: Hanglemezek; régi operettrészletek. 23: Mohács! Jenő németnyelvű előadása. 23.15: Pataky Vilmos jazz zenekara.

K e d d

7

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: 1. Gulliver az óriások birodalmában. 2. Hangyák háboruskodása. (Felolvasások.) Közben: Hanglemezek. 11.10: Vizjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Az államrendőrség zenekara; szórakoztató zene. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Vincze-Krausz Ilonka zongorázik, Halász-Fischer Annie hegedül (zongorakisérettel); komoly zeneművek. 14.40: Hírek, piaci árak. 16: „Miért nem tudunk uszni”. Bárány István dr. előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Hanglemezek; táncdalok. 18: „A Cordillera alatt”. Gerő Zoltán chilei utirajza hanglemezekkel. 18.30: Bertha István szalonzenekara; szórakoztató zene. 19.30: „A kettős csárda”. Lőrinczy György elbeszélése. 20: Közvetítés Miskolcra: A Miskolci Daláregylet 75 éves jubileumi díszhangversenye a miskolci Nemzeti Színházban. Utána kb. 22.15: Hírek, stb. 22.40: Molnár János és cigányzenekara muzsikál Miskolcra.

S z e r d a

8

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: 1. Rokokó-illetlen 1793-ból. 2. Lenau verseiből. (Felolvasások.) Közben: 11.10: Vizjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Szervánzky szalonzenekara; szórakoztató zene. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Csóka János cigányzenekara. 14.40: Hírek, piaci árak. 15.30: A rádió diákfelőrája: „Egy régi Rákóczi-vár”. 16: „Vigyázzunk a villannyal”. Pósa Jenő előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „A gyarmati kérdés és a nagybatalmak”. Csiszár Béla dr. előadása. 17.35: Berend Endre szalon- és jazz zenekara. 18.35: „Magyar esélyek a magdeburgi uszó Európa-bajnokságon”. Kéler Tibor dr. előadása. 19: Fenyves Lóránd

Ervin hegedül, zongorakísérettel; komoly zeneművek. 19.40: „Daubler.“ Kállay Miklós előadása. 20.15: „Denevér“. A Budapesti Hangverseny Zenekar operettelőadásának közvetítése az Állat- és növénykertből. Az operett zenéjét szerezte Strauss János. **Az első felvonás után:** Hírek. **A második felvonás után:** Időjárásjelentés. **Az előadás után:** Aradi Farkas Sándor cigányzenekara.

Csütörtök 9

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: 1. Egy magyar feitaláló sorsa (Irinyi János). 2. Ételreceptek. (Felolvasások.) **Közben:** Hanglemezek. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: B. Zala Lili zongorázik, Lakatos Árpád saxophonozik zongorakísérettel; komoly zeneművek. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Zenekari hangverseny; szórakoztató zene. 14.40: Hírek, piaci árak. 16: Csengery Ilona mesél. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Fehér Pál énekel zongorakísérettel; operáriák. 17.35 „A jubiláló hálókocsi.“ Szervas Sándor előadása. 18.10: Bura Géza cigányzenekara. 19: „Nógrád, Gömör, Zólyom iparvidékein és őserdeiben.“ Vécsy Zoltán dr. utirajza. 19.30: Hanglemezek; műdalok. 20.15: Kis színpad: „Az orosz gróf.“ Vigjáték 1 felvonásban. Irta Charles Nutter. **Utána kb. 21: A Royal-jazzzenekar. 21.40: Hírek, stb. 22: Budapesti Hangverseny Zenekar; szórakoztató zene. 23.30: Magyar Imre cigányzenekara.**

Péntek 10

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: 1. Időszzerű apróságok. 2. Ifjúsági közlemények. (Felolvasások.) **Közben:** Hanglemezek. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Hanglemezek; táncdalok. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Grohmann Dina énekel, Horváth László gondonkázik (zongorakísérettel). 13.40: Hírek, piaci árak. 15.30: A rádió diák-félőrája: „A helyes edzés“. 16: Nyári Rudi zenekara. 16.45: Időjelzés, stb. 17.05: „A reklámról“. Juhász László dr.

előadása. 17.30: **Állástalan zeneszek** Szimfónikus Zenekara; szórakoztató zene. 18.45: Sporthírek. 19: Pogány Dezső jazz-zenekara, Horti Lajos énekszámával. 19.55: A rádió külügyi negyedőrája. 20.15: Közvetítés Salzburgból: A Bécsi Filharmónikusok hangversenye; komoly zeneművek. **Utána kb. 22.15: Hírek, stb. 22.30: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara. 23.10: K. E. Lawrence angolnyelvű előadása. 23.25: Nógrády Guidó jazz-zenekara.**

Szombat 11

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: A „Budapest“ nevű első magyar Duna-tengerjáró hajó vízrebocsásásának közvetítése. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Weidinger Ede szalonzenekara; szórakoztató zene. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Szmirnov Szergej balalajkazenekara. 14.40: Hírek, piaci árak. 16: „Ezermesterműhely.“ A Rádióélet ifjúsági félőrája. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Boldogság, a varázsló.“ Bán Ferenc elbeszélése. 17.30: Peci Lili énekel zongorakísérettel; műdalok. 18.10: Mit üzen a rádió? 18.45: Hanglemezek; szórakoztató zene, dalok. 20: A krasznajarszki volt magyar hadifoglyok országos bajtársi találkozója alkalmából Gyóni Géza emlékinnepele a miskolci Nemzeti Színházban. **Utána kb. 21.40: Hírek, stb. 22: Veres Lajos cigányzenekara muzsikál, Kalmár Pál énekel. 23: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; komoly zeneművek.**

BUDAPEST II. 834.6 m

Vasárnap, augusztus 5, délután 12.30—13.20: Cigányzene. 15—15.45: Hanglemezek. — Hétfő, augusztus 6, este 18.05—18.35: Előadás. 18.40—19.20: Komoly zeneművek zongorán. 20.40—21.30: Cigányzene. — Szerda, augusztus 8, este 19.10—20: Zenekari hangverseny, ének. — Csütörtök, augusztus 9, este 19.10—19.25: Cigányzene. — Péntek, augusztus 10, este 20.25—21.45: Szórakoztató zene. — Szombat, augusztus 11, este 20.10: 21.30: Szórakoztató zene.